



IFAU

Institutet för arbetsmarknads- och
utbildningspolitisk utvärdering

Arbetsmarknadspolitisk översikt 2011

Kristina Sibbmark

RAPPORT 2012:23

Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) är ett forskningsinstitut under Arbetsmarknadsdepartementet med säte i Uppsala. IFAU ska främja, stödja och genomföra vetenskapliga utvärderingar. Uppdraget omfattar: effekter av arbetsmarknads- och utbildningspolitik, arbetsmarknadens funktionssätt och arbetsmarknadseffekter av socialförsäkringen. IFAU ska även sprida sina resultat så att de blir tillgängliga för olika intressenter i Sverige och utomlands.

IFAU delar även ut forskningsbidrag till projekt som rör forskning inom dess verksamhetsområden. Forskningsbidragen delas ut en gång per år och sista dag för ansökan är den 1 oktober. Eftersom forskarna vid IFAU till övervägande del är nationalekonomer, ser vi gärna att forskare från andra discipliner ansöker om forskningsbidrag.

IFAU leds av en generaldirektör. Vid institutet finns ett vetenskapligt råd bestående av en ordförande, institutets chef och fem andra ledamöter. Det vetenskapliga rådet har bl.a. som uppgift att lämna förslag till beslut vid beviljandet av forskningsbidrag. Till institutet är även en referensgrupp knuten där arbetsgivar- och arbetstagersidan samt berörda departement och myndigheter finns representerade.

Rapporterna finns även i tryckt format. Du kan beställa de tryckta rapporterna via telefon eller mejl. Se nedanstående kontaktinformation.

Postadress: Box 513, 751 20 Uppsala
Besöksadress: Kyrkogårdsgatan 6, Uppsala
Telefon: 018-471 70 70
Fax: 018-471 70 71
ifau@ifau.uu.se
www.ifau.se

IFAU har som policy att en uppsats, innan den publiceras i rapportserien, ska seminariebehandlas vid IFAU och minst ett annat akademiskt forum samt granskas av en extern och en intern disputerad forskare. Uppsatsen behöver dock inte ha genomgått sedvanlig granskning inför publicering i vetenskaplig tidskrift. Syftet med rapportserien är att ge den ekonomiska politiken och den ekonomisk-politiska diskussionen ett kunskapsunderlag.

Arbetsmarknadspolitisk översikt 2011

av

Kristina Sibbmark[§]

2012-11-27

[§] Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU), Box 513, 751 20 Uppsala. E-post: kristina.sibbmark@ifau.uu.se, telefon 018-471 70 92. Tack till Anders Forslund, Martin Lundin samt Lila Ericsson och övriga på Arbetsförmedlingen som faktagranskat innehållet i denna text.

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Arbetsmarknadspolitikens uppgifter och mål	3
2.1	Arbetsmarknadspolitikens mål	4
2.2	Arbetsförmedlingens organisation och verksamhet	4
2.3	Arbetsförmedlingens tjänster	6
3	Ekonomisk ersättning vid arbetslöshet	10
3.1	Arbetslöshetsförsäkring	10
3.2	Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	14
4	Arbetsmarknadspolitiska program och stöd	14
4.1	Arbetsmarknadspolitiska program	14
4.2	Övriga stöd och insatser	28
5	Särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga	32
5.1	Särskilda program och stöd	33
6	Europeiska socialfonden	40
7	Viktiga förändringar under 2011	42
7.1	Förändringar i de arbetsmarknadspolitiska programmen och stöden	42
	Referenser	43
	Tabellbilaga	47

1 Inledning

Den här rapporten ger en översikt av den svenska arbetsmarknadspolitikerna under 2011: dess organisation, verksamhet, mål och medel. Översikten ges ut årsvis vid Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) sedan 1997.

Rapporten inleds med en beskrivning av arbetsmarknadspolitikens mål och Arbetsförmedlingens organisation och verksamhet (avsnitt 2). Avsnittet redogör också för den service Arbetsförmedlingen kan erbjuda arbets sökande respektive arbetsgivare. Avsnitt 3, 4 och 5 behandlar arbetslöshetsförsäkring samt de arbetsmarknadspolitiska programmen och stöden. I avsnitt 3 finns även en kort beskrivning av Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen. Avsnitt 6 beskriver kortfattat projekt som finansieras via Europeiska socialfonden och avslutningsvis sammanfattas de viktiga förändringar som gjorts under året i avsnitt 0.

I rapporten beskrivs de regler och bestämmelser som gäller vid utgången av 2011. Den som vill söka mer information kan studera de lagar och förordningar som refereras. Ytterligare information finns även i Arbetsförmedlingens föreskrifter om hur förordningarna bör tillämpas. Mer detaljerad information om de arbetsmarknadspolitiska programmen och dess deltagare finns också i Arbetsförmedlingens årsrapport¹.

I bilagorna presenteras Arbetsförmedlingens sökandekategorier (på både svenska och engelska), månadsvis statistik över antalet arbetslösa och deltagare i arbetsmarknadspolitiska program under 2011 samt använda medel till arbetsmarknadspolitiska program och stöd under 2011.

2 Arbetsmarknadspolitikens uppgifter och mål

Arbetsförmedlingens uppgifter och mål sätts både för längre perioder och årsvis. I kapitlet presenteras både de grundläggande uppgifter som ska utföras och målen för budgetåret 2011. Därefter presenteras Arbetsförmedlingens organisation och verksamhet.

¹ Arbetsförmedlingen (2012d).

2.1 Arbetsmarknadspolitikens mål

Det övergripande målet för arbetsmarknadspolitikerna är att insatserna ska bidra till en väl fungerande arbetsmarknad. I budgetpropositionen för 2011 skriver regeringen att arbetsmarknadspolitikerna ska verka för att:

- förbättra matchningen mellan dem som söker arbete och dem som söker arbetskraft,
- stadigvarande öka sysselsättningen på lång sikt, och
- säkerställa att arbetslöshetsförsäkringen fungerar som en omställningsförsäkring.

Resurserna ska riktas mot matchningen mellan arbetssökande och lediga jobb samt mot dem som står långt från arbetsmarknaden. Den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska utföras effektivt, och berörda myndigheter ska prioritera uppföljning och utvärdering.²

Den arbetsmarknadspolitiska verksamheten bedrivs i form av platsförmedling, vägledning, arbetsmarknadspolitiska program, arbetsplatsintroduktion, arbetslivsinriktad rehabilitering, verksamhet för unga med funktionshinder samt insatser för vissa nyanlända invandrare. Verksamheten omfattar även frågor om vissa anställningsfrämjande åtgärder, arbetstillstånd, arbetslöshetsförsäkringen och byggnadstillstånd m.m.³

2.2 Arbetsförmedlingens organisation och verksamhet⁴

Arbetsförmedlingen svarar för den offentliga arbetsförmedlingen och dess arbetsmarknadspolitiska verksamhet. Myndigheten leds av en styrelse (med fullt ansvar) som utses av regeringen. I styrelsen ingår bl.a. generaldirektören, som är myndighetschef. Vid Arbetsförmedlingen finns ett huvudkontor, en central enhet för omprövning av beslut samt ett nationellt partsråd. Partsrådet är ett rådgivande organ där företrädare för arbetsgivare och arbetstagare finns representerade.

Organisationen är indelad i 55 arbetsmarknadsområden under vilka de lokala arbetsförmedlingarna inordnas. Arbetsmarknadsområdena är i sin tur samlade i elva marknadsområden inklusive Arbetsförmedlingen Kundtjänst. Vid myn-

² Regeringens proposition 2010/11:1.

³ Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

⁴ Stycket bygger om inget annat anges på Förordning (2007:1030) med instruktion för Arbetsförmedlingen.

digheten finns även andra organisatoriska enheter som myndigheten behöver för att fullgöra sitt uppdrag.⁵

Arbetsförmedlingen ska utforma sin verksamhet så att den bedrivs på ett effektivt, enhetligt och rättssäkert sätt. Arbetsökande och arbetsgivare ska ha tillgång till en likvärdig service i hela landet, och verksamheten ska vara anpassad till de skilda förutsättningar som och behov som kan finnas på olika platser. Verksamheten ska leda till geografisk och yrkesmässig rörlighet bland de arbetsökande och anpassas efter den enskildes förutsättningar. Den får inte snedvrída konkurrensförutsättningarna på arbetsmarknaden eller bidra till att arbetstillfällen trängs undan, såvida det inte kan anses arbetsmarknadspolitiskt motiverat. Verksamheten ska även utformas så att den ökar mångfalden och motverkar diskriminering i arbetslivet.

Arbetsförmedlingen ska säkerställa att arbetslöshetsförsäkringen fungerar som en omställningsförsäkring. Myndigheten ska anlita kompletterande aktörer för att snabbt och effektivt få arbetsökande i arbete och aktivt inhämta information om lediga arbeten. Vidare ska man analysera, följa upp och utvärdera hur verksamheten och de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna påverkar arbetsmarknadens funktionssätt och tillhandahålla beslutsunderlag för den framtida arbetsmarknadspolitiken. Arbetsförmedlingen ska också bistå myndigheter och andra som bedriver uppföljning och utvärdering inom myndighetens verksamhetsområde. Myndigheten ska också motverka bidragsbrott och säkerställa att det inte görs felaktiga utbetalningar.

Arbetsförmedlingen har ett samlat ansvar, sektorsansvar, för handikappfrågor inom arbetsmarknadspolitiken. Arbetsförmedlingen har även ett särskilt ansvar för att nyanlända invandrare erbjuds insatser som främjar deras etablering på arbetsmarknaden. För vissa nyanlända invandrare har Arbetsförmedlingen ett särskilt ansvar (enligt lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare). Arbetsförmedlingen ska samordna etableringsinsatser som syftar till att underlätta och påskynda dessa personers etablering i arbets- och samhällslivet. Man ska även beräkna och besluta om etableringsersättning samt vid behov anvisa plats för bosättning. Arbetsförmedlingen ska vara samlande, stödjande och pådrivande i förhållanden till andra berörda parter inom de här områdena.

⁵ Under 2011 justerades den geografiska indelningen av arbetsmarknadsområdena, från 61 till 55 fr.o.m. 1 januari 2012, Arbetsförmedlingen (2012a).

2.3 Arbetsförmedlingens tjänster

Arbetsförmedlingen arbetar utifrån tio tjänster varav åtta vänder sig till arbets-sökande och två till arbetsgivare. Kopplat till varje tjänst finns ett antal kvali-tetssäkrade metoder. Tjänsterna levereras via förmedlingens tre servicevägar: den lokala Arbetsförmedlingen, Kundtjänst och via internet på arbetsformed-lingen.se. Det finns också specialförmedlingar, exempelvis *Kultur Media* och *Sjöfart*, som inriktar sig på att ge service till vissa yrkesgrupper. Utöver plats-förmedlande verksamhet bedriver Arbetsförmedlingen bl. a. vägledning, ar-betslivsinriktad rehabilitering och anvisar till arbetsmarknadspolitiska program. I förmedlingens uppgifter ingår också att kontrollera att de som får arbetslös-hetsersättning är aktivt arbetssökande. Alla arbetssökande, inte enbart arbets-lösa, kan vända sig till Arbetsförmedlingen för att få service och stöd i sitt ar-betssökande. Arbetsförmedlingen erbjuder också service till arbetsgivare som behöver rekrytera ny personal.

2.3.1 Service till arbetssökande

På Arbetsförmedlingen kan personer som söker arbete få information om lediga platser genom ett antal olika kanaler. Lediga tjänster annonseras ut på Arbets-förmedlingens anslagstavla, i tidningen *Platsjournalen* samt i internettjänsten *Platsbanken*. I Platsbanken kan arbetssökande söka efter lediga platser kom-munvis, yrkesvis, företagsvis eller genom att skapa en egen sökprofil. Det går även att söka efter sommarjobb och utlandsarbeten. Genom Arbetsförmedling-ens hemsida kan arbetssökande också få råd och hjälp med hur de kan gå till-väga för att söka och hitta jobb. Den som är inskriven vid Arbetsförmedlingen kan också få hjälp i sitt arbetssökande av en jobbcoach.

I databasen *Mitt CV* kan personer som söker arbete presentera sin kompetens och sina meriter för arbetsgivare som söker personal. I *Kultur- och nöjesbanken* kan kulturarbetare inom scen och ton presentera sin yrkesverksamhet. Ytterli-gare en databas där arbetssökande kan marknadsföra sig är *Bildbanken*, där uppdragssökande inom bild- och formområdet kan presentera sina arbeten. Personer som är intresserade av att arbeta i något annat EU/EES-land kan lägga in sitt CV och söka efter arbete i de europeiska databaserna *Eures CV* respek-tive *Job-Search*.

Varje ny arbetssökande vid Arbetsförmedlingen ska i anslutning till inskriv-ningen erbjudas tid för ett individuellt samtal.⁶ Vid inskrivningen kan den sö-

⁶ Arbetsmarknadsstyrelsens administrativa föreskrifter (AMSFS 2005:4) om handläggning av arbetsförmedlingsärenden.

kande specificera sina önskemål om arbete och en sökprofil läggs in i Arbetsförmedlingens informationssystem. De registrerade uppgifterna används sedan på förmedlingen när man matchar arbetssökande mot lediga arbeten. Senast 30 dagar från det att en arbetslös anmäler sig som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen ska en individuell handlingsplan upprättas, men för arbetslösa som är under 25 år bör handlingsplanen upprättas tidigare. Vissa nyanlända invandrare ska i stället få en etableringsplan.⁷ Handlingsplanen, vilken upprättas tillsammans med den arbetssökande, ska ange vilka aktiviteter som är aktuella för att den sökande så snabbt som möjligt ska få ett arbete. Den ska också beskriva ansvarsfördelningen mellan den sökande och förmedlingen. För sökande som får arbetslöshetsersättning ska handlingsplanen också ge vägledning om vad som är att betrakta som ett lämpligt arbete. Handlingsplanen ska alltid vara aktuell. En ny plan ska upprättas senast inom sex månader om den sökande fortfarande är aktuell vid förmedlingen.⁸

Arbetsförmedlingens tjänst Vägledning till arbete syftar till att hjälpa arbetssökande att utifrån egna förutsättningar och arbetsmarknadens behov, göra ett övervägt val av arbete och utbildning. Tjänsten omfattar bland annat yrkes- och utbildningsinformation och vägledningssamtal.⁹ Information om olika yrken, utbildningar och arbetsmarknadspolitiska program finns tillgängliga på Arbetsförmedlingen och förmedlingens hemsida, där den sökande själv kan göra exempelvis ett intressetest.

Arbetslivsinriktad rehabilitering är ett samlingsbegrepp för olika tjänster som riktar sig till arbetssökande som har nedsatt arbetsförmåga på grund av funktionsnedsättning eller ohälsa eller personer som är sjukskrivna. Den som är i behov av särskilt stöd kan erbjudas utredande, vägledande, rehabiliterande eller arbetsförberedande insatser. Rehabiliteringen avser insatser för att utveckla den arbetssökandes resurser och möjligheter till arbete genom att bedöma individens behov, arbetsförutsättningar, kompetens och prestationsförmåga. De specialisttjänster som kan erbjudas är exempelvis utredningar av psykologer, arbetsterapeuter, dövkonsulenter eller synpedagoger.¹⁰

De arbetsmarknadspolitiska program och stöd till arbetssökande som Arbetsförmedlingen förfogar över beskrivs i avsnitt 4 och 5. I nästa avsnitt och i av-

⁷ Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

⁸ Arbetsmarknadsstyrelsens föreskrifter (AMSF 2004:11) om individuella handlingsplaner.

⁹ Arbetsförmedlingen (20011c).

¹⁰ Arbetsförmedlingen (2011d).

snitt 3.1 finns information om arbetslöshetsförsäkringen och vilka villkor som gäller för rätten till ersättning.

2.3.2 Den arbetssökandes skyldigheter¹¹

Den platsinformation som publiceras är tillgänglig för alla arbetssökande, men för att få tillgång till Arbetsförmedlingens service i sin helhet krävs inskrivning. Inskrivning är t.ex. obligatorisk för den som önskar delta i ett arbetsmarknadspolitiskt program. Personer som får eller vill ansöka om arbetslöshetsersättning måste också vara inskrivna vid Arbetsförmedlingen. Om en arbetssökande med arbetslöshetsersättning anvisas ett lämpligt arbete innebär det att personen ska söka jobbet, annars riskerar han eller hon att få ersättningen nedsatt.¹² Det samma gäller vid anvisning till ett arbetsmarknadspolitiskt program. Anvisningsförfarandet måste dock uppfylla vissa formella krav på grund av de ekonomiska konsekvenser det kan medföra att avvisa en plats. Anvisningen ska lämnas i god tid så att den arbetssökande har möjlighet att söka arbetet. Anvisningen kan lämnas muntligt eller skriftligt till den arbetssökande vid ett personligt besök, på telefon, per post eller e-post. Om anvisningen har lämnats muntligt ska den följas av en skriftlig bekräftelse. För att kunna ta ställning till erbjudandet ska den sökande få information om arbetsgivarens namn, arbetsuppgifter, anställningens varaktighet, arbetstider och kollektivavtal (om sådant finns).

Om en sökande som får eller begär arbetslöshetsersättning avvisar en anvisning eller ett erbjudande om lämpligt arbete eller program, eller på något annat sätt vållar att en anställning inte kommer till stånd, ska Arbetsförmedlingen underätta arbetslöshetskassan. Det samma gäller om personen inte medverkar till att upprätta en handlingsplan eller om Arbetsförmedlingen bedömer att sökande i någon annan del inte uppfyller grundvillkoren i arbetslöshetsförsäkringen, d.v.s. om sökande inte bedöms vara arbetsför och oförhindrad att åta sig arbete, inte är beredd att ta lämpligt arbete eller inte är aktivt arbetssökande. Om det blir känt för förmedlingen att den sökande frivilligt och utan godtagbar anledning lämnat en anställning eller blivit avskedad på grund av otillbörligt uppförande, och arbetslöshetskassan inte på annat sätt kan antas ha fått kännedom om det, ska även det rapporteras. Likaså om personen uppträder så att det finns anledning för förmedlaren att förmoda att sökanden inte vill eller kan ta något

¹¹ Arbetsförmedlingen (2010c) och Arbetsmarknadsstyrelsens administrativa föreskrifter (AMSF 2005:4) om handläggning av arbetsförmedlingsärenden.

¹² Beslut om och utbetalning av arbetslöshetsersättning sker hos den enskilda arbetslöshetskassan.

arbete. De förhållanden som nämnts ovan ska föranleda arbetslöshetskassan att genomföra en särskild prövning av sökandens rätt till ersättning.

Om en sökande inte kommer till, eller tar kontakt med Arbetsförmedlingen på avtalad tid ska en avanmälan göras till arbetslöshetskassan.

2.3.3 Service till arbetsgivare

Arbetsgivare kan genom Arbetsförmedlingen få lediga tjänster utannonserade på förmedlingens anslagstavlor, i tidningen *Platsbanken* samt i internettjänsten *Platsbanken*. I *Platsbanken* finns även möjlighet att lägga in en presentation av arbetsplatsen. Med hjälp av tjänsten *Annonsera direkt* kan arbetsgivaren publicera, ändra och ta bort sina annonser i *Platsbanken*. Arbetsförmedlingen Kundtjänst godkänner annonserna före publicering och kontrollerar bl.a. att de inte är diskriminerande eller oetiska.¹³ Arbetsgivare har även möjlighet att ingå avtal med Arbetsförmedlingen om att lediga platser publiceras i *Platsbanken* via automatisk filöverföring. Dessa platser stickprovsgranskas.

Arbetsgivare kan söka nya medarbetare i databasen *Sök CV*, där det finns presentationer av arbetssökande inom alla yrkesområden. Personer som söker arbete kan själva registrera sig i databasen och behöver därmed inte vara inskrivna som arbetssökande vid Arbetsförmedlingen. I *Bildbanken* kan den som är i behov av konstnärlig kompetens söka professionella utövare inom konst- och designområdet. Uppdragsgivare kan söka bland bild-, film- och ljudpresentationer. *Kultur- och Nöjesbanken* är en liknande databas med artister med olika kultur- och nöjesprogram. För arbetsgivare som vill rekrytera personal från andra EU/EES-länder finns möjlighet att söka efter personal i den gemensamma databasen *Eures CV-search*.

Arbetsförmedlingen kan hjälpa arbetsgivare att bedöma förutsättningarna för en rekrytering utifrån tillgången på arbetskraft och vid behov ge förslag på lämpliga sökande och alternativa rekryteringslösningar. Inom branscher och yrkesområden där det råder brist på arbetskraft kan Arbetsförmedlingen ordna arbetsmarknadsutbildningar. Arbetsförmedlingen genomför också rekryteringsträffar, rikstäckande jobbjakter och har ytterligare arbetsgivarkontakter. Om arbetsgivaren vill anställa en person med nedsatt arbetsförmåga finns möjligheter till vissa stöd (se avsnitt 5.1). Stöd kan i vissa fall också bli aktuellt vid anställning av individer som varit borta från arbetslivet under en längre tid (se avsnitt 4.1).

¹³ Arbetsförmedlingen (2011e).

2.3.4 Skyldigheter till arbetsgivare

En anmälan om ledig plats vid Arbetsförmedlingen ska innehålla uppgifter om arbetsgivarens namn, adress och telefonnummer, var arbetsplatsen ligger, arbetsuppgifter, kompetenskrav, löneförmåner, arbetets varaktighet, tillträdesdag och ansökningstid. Köns- och åldersangivelser samt krav på kunskaper i svenska språket får endast förekomma i särskilda fall. När en plats som har anmälts till Arbetsförmedlingen blivit tillsatt eller av annan anledning inte längre är aktuell ska arbetsgivaren anmäla detta till förmedlingen.

Arbetsgivare som planerar att genomföra driftsinskränkningar som berör minst fem arbetstagare i ett län ska anmäla detta till Arbetsförmedlingen. För vissa branscher finns dock undantag från varselskyldigheten.¹⁴

3 Ekonomisk ersättning vid arbetslöshet

Ekonomisk ersättning vid arbetslöshet återfinns i statsbudgeten under utgiftsområde 14, Arbetsmarknad och arbetsliv, anslag 1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd. Anslaget för budgetåret 2011 uppgår till 36,9 miljarder kronor. Av detta belopp beräknas 18,6 miljarder för bidrag till arbetslöshetsersättningen, 15,7 miljarder för aktivitetsstöd och utvecklingsersättning och 2,6 miljarder för statliga ålderspensionsavgifter.¹⁵

I det här avsnittet beskrivs regelverket kring arbetslöshetsförsäkringen vid utgången av 2011. Avsnittet innehåller också en kortfattad beskrivning av Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen.

3.1 Arbetslöshetsförsäkring

Lag (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Lag (1997:239) om arbetslöshetskassor

Förordning (1997:835) om arbetslöshetsförsäkring

Beskrivning: Arbetslöshetsförsäkringen består av en grundförsäkring och en inkomstbortfallsförsäkring. *Grundförsäkringen* gäller den som uppfyllt arbetsvillkoret men som inte är medlem i någon arbetslöshetskassa eller som inte har varit medlem tillräckligt länge. *Inkomstbortfallsförsäkringen* gäller den som varit medlem i en arbetslöshetskassa i minst tolv månader och som uppfyllt ett arbetsvillkor under medlemstiden. Försäkringarna omfattar såväl arbetstagare

¹⁴ Arbetsförmedlingen (2012c).

¹⁵ Regeringens proposition 2010/11:1.

som företagare. Beslut om arbetslöshetsersättning tas av arbetslöshetskassorna, vilka också betalar ut ersättningarna.

Allmänna villkor: Rätt till ersättning vid arbetslöshet har en arbetssökande som: (1) är arbetsför och som är oförhindrad att åta sig arbete för en arbetsgivares räkning minst 3 timmar varje dag och i genomsnitt minst 17 timmar i veckan, (2) är beredd att anta erbjudet lämpligt arbete under tid för vilken de inte anmält hinder som kan godtas av arbetslöshetskassan, (3) är anmäld som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen i den ordning som föreskrivs av Regeringen eller den myndighet som Regeringen bestämmer, (4) medverkar till att en individuell handlingsplan upprättas vid Arbetsförmedlingen, och (5) aktivt söker men inte kan få ett lämpligt arbete. Ersättning lämnas inte till personer som går en utbildning, är permitterade eller tjänstlediga utan lön eller till de nyanlända invandrare¹⁶ som har rätt till etableringsersättning. Ersättningen enligt grundförsäkringen lämnas tidigast den dag den arbetslöse fyller 20 år. Den som avvisar en anvisning till jobbgarantin för ungdomar har inte rätt till ersättning vid fortsatt arbetslöshet.

En företagare anses vara arbetslös när han eller hon upphör bedriva näringsverksamhet och då det inte vidtas några åtgärder inom näringsverksamheten, eller då näringsverksamheten vid en samlad bedömning upphört definitivt.

Ett erbjudet arbete ska anses lämpligt om det inom ramen för tillgången på arbetstillfällen tagit skäligen hänsyn till den sökandes förutsättningar för arbetet och andra personliga förhållanden. Anställningsförmåner och arbetsförhållanden ska också anses vara godtagbara.

Villkor för medlemskap i arbetslöshetskassa: Rätt att bli medlem i en arbetslöshetskassa har den som förvärvsarbetar vid ansökningstillfället och uppfyller kassans stadgar om arbetet inom kassans verksamhetsområde. Även den som inte arbetar vid ansökningstillfället har rätt att bli medlem om han eller hon uppfyllde villkoren när han eller hon senast arbetade. Den som har fyllt 64 år eller redan är medlem i en annan arbetslöshetskassa har inte rätt till medlemskap.

Arbetsvillkor: Rätt till ersättning har den som, under de senaste tolv månaderna före arbetslösheten (ramtid), arbetat minst 80 timmar per månad i minst sex månader, alternativt 480 timmar under sex sammanhängande månader och då

¹⁶ Se avsnitt 4.2.1.

minst 50 timmar per månad. Med arbete avses även tid då den sökande har haft semester, avgångsvederlag eller varit ledig med helt eller delvis bibehållen lön av annan anledning än sjukdom, totalförsvarspplikt eller barns födelse. Totalförsvarspplikt och föräldraledighet kan i vissa fall jämföras med arbete om det behövs för att uppfylla arbetsvillkoret, dock under högst två månader tillsammans. Arbete som finansieras med särskilt anställningsstöd eller med stöd till start av näringsverksamhet räknas inte in i arbetsvillkoret. När ramtiden ska bestämmas räknas inte den tid då den sökande varit hindrad att arbeta av ett antal skäl, som exempelvis sjukdom, avslutad heltidsutbildning, vård av eget barn som inte fyllt två år eller förvärvsarbete med stöd av särskilt anställningsstöd.

Ersättningstid: Arbetslöshetsförsäkring betalas ut under längst 300 dagar. Innan ersättningen betalas ut för första gången ska sju dagars karens fullgöras (*karensvillkor*). Föräldrar som dag 300 har barn under 18 år kan få ytterligare 150 ersättningsdagar. Även dagar med aktivitetsstöd räknas in i ersättningsperioden.

Om arbetslösheten upphör före ersättningsperiodens slut har den sökande rätt till ersättning under det återstående antalet dagar av perioden vid ny arbetslöshet, även om han eller hon då inte uppfyller arbets- och karensvillkoren. Den sökande har dock inte rätt till ersättning om en sammanhängande tid av tolv månader har förflutit sedan sökanden senast fick dagpenning eller aktivitetsstöd. Tid då den sökande varit hindrad att arbeta på grund av exempelvis sjukdom eller totalförsvarspplikt räknas inte in i de tolv månaderna.

Om ersättningsperioden löpt ut men den sökande under perioden på nytt uppfyllt arbetsvillkoret lämnas ersättning ut under ytterligare en period. I detta fall måste karensvillkoret uppfyllas på nytt.

Ersättningens storlek: Ersättningen i grundförsäkringen är 320 kronor per dag för den som har arbetat heltid. Ersättningen i inkomstbortfallsförsäkringen ges med 80 procent av den tidigare inkomsten under de 200 första ersättningsdagarna och med 70 procent under resten av ersättningsperioden. Ersättningen får vara lägst 320 och högst 680 kronor per dag för de som arbetat heltid. För den som arbetat deltid minskas beloppet proportionellt. Ersättning betalas ut under högst fem dagar per kalendervecka.

En sökande som under ersättningsperioden på nytt uppfyller arbetsvillkoret kan få en ny ersättningsperiod på 300 ersättningsdagar. Ersättningen beräknas då på den sökandes inkomst under de senaste tolv månaderna. Om det är fördelaktigt kan den sökande istället få en dagpenning på 65 procent av den dagsförtjänst som ersättningen var baserad på i den tidigare ersättningsperioden. Detta får ske under högst två ersättningsperioder efter varandra. En ny ersättningsperiod inleds alltid med sju dagars karens.

Om den sökande, på grund av arbetslösheten, får fortlöpande ersättning från annan än arbetslöshetskassan, får ersättning lämnas med högst skillnaden mellan det högsta belopp som får lämnas och den aktuella ersättningen. För den som arbetar deltid eller har pension gäller särskilda regler.

Den som lämnat jobb- och utvecklingsgarantin eller jobbgarantin för ungdomar (se avsnitt 4.1) kan, vid arbetslöshet som inträffar inom tolv månader, få arbetslöshetsersättning som motsvarar 65 procent av den dagsförtjänst som låg till grund för den senast lämnade arbetslöshetsersättningen (om det är fördelaktigt). Detta får ske högst två gånger för en sökande.

Nedsättning av ersättning: Om en sökande avvisar ett lämpligt arbete utan godtagbart skäl, eller genom sitt uppträdande vållar att anställningen inte kommer till stånd, sätts ersättningen ned med 25 procent under 40 ersättningsdagar. Om detta inträffar en andra gång under ersättningsperioden sätts ersättningen ned med 50 procent i ytterligare 40 dagar, och vid en tredje gång har sökanden inte rätt till ersättning förrän han eller hon uppfyllt ett nytt arbetsvillkor. Tiden med nedsättning får inte överstiga 180 kalenderdagar från den dag då nedsättningen påbörjades. Samma regler gäller vid avvisandet av ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Avstängning av ersättning: En sökande som lämnat sitt arbete utan giltig anledning eller som skiljs från arbetet på grund av otillbörligt uppförande, ska stängas av från rätten till ersättning. Om arbetet sannolikt skulle ha varat i högst fem dagar, mer än fem dagar men högst tio dagar eller mer än tio dagar ska den som lämnat arbetet utan giltig anledning stängas av i 10, 20 respektive 45 ersättningsdagar. Om den sökande skiljts från arbetet på grund av otillbörligt uppförande är avstängningstiden 20, 40 respektive 60 ersättningsdagar. Tiden med avstängning får dock inte överstiga 28, 56 respektive 112 kalenderdagar i det första fallet, och 56, 112 och 168 dagar i det senare. Om en sökande stängs av från ersättning en tredje gång under samma ersättningsperiod har han

eller hon inte rätt till ersättning förrän ett nytt arbetsvillkor uppfyllts. Reglerna om avstängning gäller även arbetsmarknadspolitiska program.

3.2 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen¹⁷

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) har i uppgift att utöva tillsyn över arbetslöshetsförsäkringen, arbetslöshetskassorna och Arbetsförmedlingens handläggning av ärenden som har koppling till arbetslöshetsförsäkringen. IAF ska kontrollera att arbetslöshetskassorna tillämpar ersättningsreglerna korrekt så att sökande behandlas rättsäkert och lika över hela landet. IAF ska också verka för att ersättningen endast betalas ut till dem som är berättigade till den.

IAF utfärdar föreskrifter som förtydligar tolkningen av lagarna om ersättningsreglerna och om arbetslöshetskassornas verksamhet. I granskningen av Arbetsförmedlingen ingår tillsyn över rutiner och ärenden hos förmedlingen som påverkar rätten till arbetslöshetsersättning samt då anvisningar till arbetsmarknadspolitiska program återkallas. IAF har även till uppgift att granska Arbetsförmedlingens utbetalning av statsbidrag till arbetslöshetskassorna. IAF företräder staten i juridiska frågor som gäller arbetslöshetsförsäkringen.

4 Arbetsmarknadspolitiska program och stöd

I stadsbudgeten finns anslagen för de arbetsmarknadspolitiska programmen under utgiftsområde 14, Arbetsmarknad och arbetsliv, anslag 1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser. Anslaget för de arbetsmarknadspolitiska programmen (exklusive aktivitetsstöd¹⁸) för budgetåret 2011 uppgår till 7,4 miljarder kronor. I det här avsnittet beskrivs regelverket för de arbetsmarknadspolitiska programmen och stöden vid utgången av 2011. Viktiga förändringar under året redovisas i avsnitt 0.

4.1 Arbetsmarknadspolitiska program

Lag (2000:625) om arbetsmarknadspolitiska program

Förordning (1996:1100) om aktivitetsstöd

Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Förordning (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program

¹⁷ Förordning (2007:906) med instruktion för Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen och Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (2011).

¹⁸ Anslaget för aktivitetsstöd uppgår till 15,7 miljarder, se avsnitt 3.

Gemensamma regler

Syfte: De arbetsmarknadspolitiska programmen syftar till att stärka den enskildes möjligheter att få eller behålla ett arbete.

Målgrupp: Programmen riktar sig till personer som är minst 25 år gamla och som är eller riskerar att bli arbetslösa och som söker arbete genom Arbetsförmedlingen. Särskilda villkor finns för prova-på-platser, praktisk kompetensutveckling, stöd till start av näringsverksamhet och arbetslivsintroduktion (se respektive program). Unga med funktionshinder och personer som uppfyller villkoren för att delta i arbetslivsintroduktion, etableringsinsatser för vissa invandrare eller som deltar i en förberedande insats i form av kortare folkhögskoleutbildning får anvisas även om de inte har fyllt 25 år. Anvisning får även göras av personer som fyllt 20 år om de uppfyller villkoren för instegsjobb.

Villkor: En anvisning¹⁹ till ett program ska vara arbetsmarknadspolitiskt motiverad. Det betyder att en anvisning endast får göras om den framstår som lämplig både för den enskilde och ur ett övergripande arbetsmarknadspolitiskt perspektiv. Innan någon anvisas till ett program som är förlagt till en arbetsplats ska Arbetsförmedlingen samråda med arbetstagarparten på den aktuella arbetsplatsen.

Tid i program: En anvisning ska omfatta verksamhet på heltid under en bestämd tidsperiod som får vara längst sex månader. Under vissa omständigheter kan verksamheten ske på deltid eller vara längre än sex månader. Andra regler gäller för prova-på-platser, praktisk kompetensutveckling, förberedande insats i form av kortare folkhögskoleutbildning samt arbetslivsintroduktion (se respektive program).

För den som inte inställer sig vid programmets början (utan att anmäla giltigt förhinder), inte kan tillgodogöra sig programmet på ett tillfredsställande sätt, missköter sig eller avvisar ett erbjudande om lämpligt arbete utan godtagbara skäl, kan anvisningen återkallas. En anvisning kan också återkallas om det i övrigt finns särskilda skäl för detta.

Ersättning till deltagare: Ersättningen till dem som deltar i de arbetsmarknadspolitiska programmen kallas *aktivitetsstöd*. Den som är eller skulle varit berättigad till arbetslöshetsersättning får samma ersättning som vid arbetslöshet, dock lägst 320 kronor per dag. Det samma gäller för den som anvisats till jobb-

¹⁹ En anvisning till ett program innebär att den som anvisas erbjuds att ta del av programmet.

och utvecklingsgarantin enligt punkt (2), se avsnitt 4.1.8. Den som är utförsäkrad får aktivitetsstöd med 65 procent av tidigare inkomst, dock lägst 320 kronor per dag. Deltagare som inte är berättigade till arbetslöshetsförsäkring får 223 kronor per dag. För deltagare i jobbgarantin för ungdomar och förberedande insats i form av kortare folkhögskoleutbildning gäller särskilda regler, se avsnitt 4.1.7. Till unga med funktionshinder som deltagit i program under minst 12 månader lämnas aktivitetsstöd med lägst 475 kronor per dag.

Aktivitetsstöd lämnas för högst fem dagar per kalendervecka och kan reduceras med andra inkomster som lämnas för samma tid. Om programmet inte pågår på heltid ska stödet minskas i motsvarande utsträckning om det inte finns särskilda skäl mot det.

Ersättning till deltagare vid resor m.m.: Kostnader för resor, logi, dubbelt boende och vissa andra kostnader kan ersättas om de överstiger 50 kronor och är nödvändiga för att någon ska kunna ta del av ett arbetsmarknadspolitiskt program, delta i arbetslivsinriktad rehabilitering eller genomgå en utredning inför en anvisning.

Kostnader för dagliga resor får ersättas om de överstiger 600 kronor per månad eller kostnaden för normal dagpendling på orten. Den som inte reser dagligen får ersättas med skälig kostnad för en resa till och från platsen där han eller hon tar del av programmet, rehabiliteringen eller utredningen, och en hem- och återresa per månad. Kostnader för resa med eget fordon får ersättas om det är motiverat. Om det behövs för att en person med funktionshinder ska kunna resa kan en närståendes kostnad för en hem- och återresa ersättas. Ersättning kan också vid behov lämnas för ledsagare. Den som har ett funktionshinder och tar del av ett program kan även få ersättning för resekostnader vid ett uppehåll i verksamheten som är längre än tio dagar samt för obligatoriska studieresor i Sverige eller annat land inom Norden.

Kostnader för logi och merkostnader för dubbelt boende får ersättas med 110 kronor per dag, dock högst 2 400 kronor per månad, eller den faktiska kostnaden, om tiden på annan ort än hemorten är kortare än 30 dagar och kostnaden är skälig.

Kostnader för läkarundersökningar, sakkunnigutlåtanden, särskilt utrustning samt utredning inför en anvisning får ersättas med den faktiska kostnaden.

4.1.1 Anställningsstöd

Förordning (1997:1275) om anställningsstöd

Anställningsstöd lämnas till arbetsgivare i syfte att stimulera anställningar av personer som har svårigheter att få ett reguljärt arbete. Anställningsstöd lämnas i form av särskilt anställningsstöd eller som särskilt anställningsstöd i form av instegsjobb.

Villkor: Arbetsförmedlingen anvisar sökande. Anställningsstöd får endast lämnas om lön och andra anställningsförmåner följer kollektivavtal inom branschen. Stöd får inte lämnas om uppsägningar på grund av arbetsbrist skett på den aktuella driftsenheten under de senaste nio månaderna. Anställningsstöd får heller inte lämnas till arbetsgivare som får annat bidrag för samma insats.

Anställningsformen kan vara såväl tillsvidareanställning som provanställning eller annan tidsbegränsad anställning. I branscher med säsongarbete lämnas endast stöd vid tillsvidareanställning eller vid anställning som varar längre än den normala säsongen. Personer som har anställts med anställningsstöd får inte permitteras av annan anledning än att arbetet inte kan bedrivas på grund av väderleksförhållanden eller liknande orsaker.

Den bidragsgrundande lönekostnaden, vilket stödet beräknas utifrån, består av kontant bruttolön, inklusive sjuklön och semesterlön samt lagstadgade sociala avgifter. Stöd lämnas endast för dagar som ingår i den normala veckoarbetstiden för vilken arbetsgivaren betalar lön eller sjuklön. Vid deltidsarbete minskas stödet i förhållande till arbetstiden. Anställningsstödet lämnas till arbetsgivaren i form av bidrag. Stöd för handledning lämnas med högst 50 kronor per dag under de tre första månaderna.

Särskilt anställningsstöd

Introduktionsdatum: Särskilt anställningsstöd infördes ursprungligen 1 augusti 2000.

En person kan anvisas till en anställning med särskilt anställningsstöd om han eller hon deltagit i jobb- och utvecklingsgarantin i sammanlagt sex månader. Personer som anvisats till jobb- och utvecklingsgarantin efter att ha deltagit i jobbgarantin för ungdomar kan få anställningsstöd direkt vid inträdet i jobb- och utvecklingsgarantin. Stödet lämnas till 85 procent av lönekostnaden, dock med högst 890 kronor per dag. Stödet kan lämnas under längst 12 månader.

Särskilt anställningsstöd i form av instegsjobb

Introduktionsdatum: 2 juli 2007.

Stöd i form av instegsjobb kan lämnas för personer som är arbetslösa och anmälda som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen, och som beviljats uppehållstillstånd under de senaste 36 månaderna. Vid beräkning av 36-månadersperioden bortses från tid som personen varit förhindrad att arbeta på grund av vård av barn under två år.

Anvisningen ska avse en anställning på del- eller heltid och inkludera inslag av handledning. Personer som anvisas ska studera, eller ha fått en utfästelse att studera sfi (svenska för invandrare). Studierna ska gå att kombinera med anställningen. Stödet lämnas med 80 procent av lönekostnaden, dock högst 800 kronor per dag.

En anvisning får göras för högst sex månader i taget och pågå i högst 24 månader. Stöd för anställning som omfattar mer än halvtid får dock inte lämnas för längre tid än sex månader. Anvisningen kan förnyas inom 36-månadersperioden och individen kan få ta del av en ny anvisningsperiod utan att studera om han eller hon slutfört studierna till och med kurs D inom sfi. Vid beräkning av 36-månadersperioden bortses från tid som personen varit förhindrad att arbeta på grund av vård av barn under två år.

4.1.2 Arbetslivsintroduktion

Introduktionsdatum: 1 januari 2010.

Beskrivning: Arbetslivsintroduktion avser individuellt anpassade arbetsmarknadspolitiska insatser av utredande, vägledande eller orienterande karaktär för den som efter långvarig sjukdom behöver förbereda sig för arbete eller för ett annat arbetsmarknadspolitiskt program.

Målgrupp: Personer vilkas dagar med sjukpenning eller sjukersättning har tagit slut. Anvisningen ska göras så att arbetslivsintroduktionen kan påbörjas i direkt anslutning till att sjukpenningen eller sjukersättningen upphör. En anvisning kan göras i förtid för den som bedöms komma att förbruka sina dagar.

Tid i programmet: Arbetslivsintroduktion kan pågå i högst tre månader. Om arbetsprövning anordnas inom ramen för arbetslivsintroduktionen får den pågå i högst tre veckor.

Ersättning till deltagare: Deltagarna får aktivitetsstöd (se avsnitt 4.1). Personer mellan 18 och 25 år som inte är berättigade till arbetslöshetsersättning får utvecklingsersättning. Den som har ett slutbetyg från gymnasieskolan får utvecklingsersättning motsvarande det studiebidrag inom studiemedlet som lämnas enligt studiestödslagen (1999:1395), delat med fem, vilket ger 136 kronor per dag. Övriga, som fyllt 18 år, får t.o.m. det första kalenderhalvåret då personen fyller 20 år, utvecklingsersättning som motsvarar studiehjälpen inom studiemedlet delat med 22, vilket ger 48 kronor per dag.²⁰ Därefter lämnas utvecklingsersättning enligt ovan (d.v.s. med 136 kronor per dag).

4.1.3 Arbetsmarknadsutbildning

Introduktionsdatum: Infördes ursprungligen 1916.

Beskrivning: Arbetsmarknadsutbildning avser yrkesinriktad utbildning som upphandlas av Arbetsförmedlingen eller andra aktörer.

Syfte: Utbildningen syftar till att underlätta för den enskilde att få eller behålla ett arbete samt att motverka att det uppstår brist på arbetskraft på arbetsmarknaden.

Tid i programmet: Deltagande i arbetsmarknadsutbildning kan fortgå till dess att målet med utbildningen uppnåts.

4.1.4 Arbetsplatsintroduktion

Förordning (2003:623) om arbetsplatsintroduktion

Introduktionsdatum: Arbetsplatsintroduktion genomfördes som försöksverksamhet i vissa kommuner från 1 september 2003 och som ordinarie verksamhet i 11 län från 2007. Det kan användas i hela landet från 2008.

Beskrivning: En specialutbildad arbetsförmedlare fungerar som stödperson åt en arbetssökande som saknar, eller har begränsad erfarenhet av svenskt arbetsliv. Stödet kan ges inför en anställning, i inledningsskedet av en anställning eller under arbetspraktik som föregår en anställning. Stöd kan vid behov även lämnas till arbetsgivaren.

²⁰ Försäkringskassan (2011).

Målgrupp: Arbets sökande som är minst 20 år och som deltar eller har deltagit i av kommunen anordnat introduktionsprogram, eller som är eller riskerar att bli långtidsinskrivna vid Arbetsförmedlingen.

Villkor: Arbetsplatsintroduktion ska endast erbjudas om det framstår som lämpligt både för den enskilde och ur ett övergripande arbetsmarknadspolitiskt perspektiv.

Tid i programmet: Arbetsplatsintroduktion får lämnas under högst sex månader. Om det finns särskilda skäl får dock insatsen lämnas under längre tid. Stödet trappas successivt ned under stödperioden.²¹

Ersättning till deltagare: Under introduktionstiden ska deltagaren vara anställd och lön utgår från arbetsgivaren. Aktivitetsstöd (se avsnitt 4.1) utgår endast i de fall då anställningen inleds med en kortare praktikperiod.

4.1.5 Arbetspraktik²²

Introduktionsdatum: Arbetspraktik ersatte från och med den 1 januari 1999 arbetsplatsintroduktion (API) och arbetslivsutveckling (ALU).

Beskrivning: Praktik på en arbetsplats. Praktiken kan pågå i högst sex månader.

Villkor: Arbetspraktik får anordnas av den som Arbetsförmedlingen ingår överenskommelse med. Vid överenskommelsen ska förmedlingen särskilt verka för att risken för att reguljära arbetstillfällen trängs undan blir så liten som möjligt. I branscher där arbetet är säsongsbetonat får praktik endast genomföras om den är avsedd att omfatta en längre tidsperiod än den normala säsongen. Anordnaren ska utfärda ett intyg efter avslutad praktik.

Prova på-platser och yrkeskompetensbedömning

Introduktionsdatum: 1 februari 2005.

Prova på-platser är en form av praktik som riktar sig till personer med ingen eller begränsad erfarenhet av svenskt arbetsliv. Den som anvisas en prova på-plats ska får visa upp sin kunskap och kompetens inom ett yrke eller på en arbetsplats där personen kan komma ifråga för en anställning. Prova på-platser

²¹ Arbetsförmedlingen (2009a).

²² Arbetsförmedlingen (2011a).

ska används tidigt och riktas mot dem som är nyinskrivna vid Arbetsförmedlingen. Insatsen kan pågå i högst tre månader.

Yrkeskompetensbedömning syftar till att ge personer med ingen eller begränsad erfarenhet av svenskt arbetsliv möjlighet att visa upp sina kunskaper och få en bedömning av dessa. Yrkeskompetensbedömning kan pågå i högst tre veckor.

Praktisk kompetensutveckling

Introduktionsdatum: 15 januari 2009

Praktisk kompetensutveckling är en form av praktik som riktar sig till arbetssökande som har tidigare arbetslivserfarenhet. Syftet med insatsen är att ge arbetssökande möjligheten att behålla kontakten med arbetslivet inom områden han eller hon har erfarenhet eller utbildning från. Målgruppen för praktisk kompetensutveckling är arbetssökande som nyligen blivit, eller som riskerar att bli, arbetslös. Praktiken kan pågå i upp till tre månader.

4.1.6 Förberedande insatser

Introduktionsdatum: 1 augusti 2000. De enskilda insatserna fanns dock tidigare.

Beskrivning: Individuellt anpassade arbetsmarknadspolitiska insatser av vägledande, rehabiliterande eller orienterande karaktär för den som särskilt behöver förbereda sig för ett annat program eller arbete.

Insatserna kan bestå av:

- aktiviteter inom ramen för vägledning och platsförmedling
- fördjupad kartläggning och vägledning under längst tolv veckor
- aktiviteter inom ramen för arbetslivsinriktad rehabilitering
- aktiviteter särskilt avsedda för nyanlända invandrare som omfattas av etableringsinsatser (se avsnitt 4.2.1)
- strukturerad bedömning, värdering och dokumentation av en arbetssökandes tidigare förvärvade kunskaper och kompetens
- upphandlad utbildning av förberedande eller orienterande karaktär
- kortare folkhögskoleutbildning för ungdomar som saknar slutbetyg från grund- eller gymnasieskola
- utbildning i svenska för invandrare (sfi) eller motsvarande, dock inte samtidigt som personen deltar i etableringsinsatser

- utbildning på grundskole- eller gymnasienivå inom det offentliga skolväsendet för långtidsinskrivna invandrare eller den som har ett funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga. Utbildningen ska motsvara längst sex månaders heltidsstudier (eller längre om det finns särskilda skäl).

Tid i programmet: För långtidsinskrivna invandrare eller personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga får utbildningstiden vara längre än sex månader om det finns särskilda skäl. För övriga insatser gäller vad som framgår av de gemensamma reglerna, se avsnitt 4.1.

4.1.7 Jobbgaranti för ungdomar

Förordning (2007:813) om jobbgaranti för ungdomar

Introduktionsdatum: 3 december 2007.

Målgrupp: Ungdomar som fyllt 16 men inte 25 år och som varit arbetslös och anmäld hos Arbetsförmedlingen i sammanlagt 90 dagar under en ramtid om fyra månader. En anvisning kan även göras av personer som, inom åldersspannet, är arbetslös och inskriven vid Arbetsförmedlingen och som (1) deltagit i programmet Arbetslivsintroduktion, eller (2) beviljats utslussningsåtgärder från fängelse eller är villkorligt frigiven men inte fullgjort prövotiden. Så fort en ungdom uppfyller förutsättningarna för en anvisning till jobbgarantin ska Arbetsförmedlingen pröva om en anvisning ska göras.

En anvisning ska avse verksamhet på heltid. En anvisning får ske på deltid om den enskildes arbetsutbud understiger heltid om det beror på (1) sjukdom eller funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, (2) föräldraledighet, eller (3) annat hinder som anmälts och godtagits av Arbetsförmedlingen. Anvisningen ska då göras för den tid som motsvarar arbetsutbudet. Den som har ett nedsatt arbetsutbud på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, och som inte kan få sjukpenning samtidigt som han eller hon är inskriven i programmet, ska anvisas på heltid även om personen har ett lägre arbetsutbud.

En anvisning kan även göras på deltid i en omfattning som understiger arbetsutbudet om den enskilde samtidigt (1) arbetar och personen är berättigad till arbetslöshetsförsäkring, eller (2) studerar sfi eller motsvarande eller är över 20

år och studerar på komvux, i en omfattning som tillsammans med tiden i garantin motsvarar individens arbetsutbud.

Syfte: Jobbgarantin ska erbjuda ungdomar särskilda arbetsmarknadspolitiska insatser på ett tidigt stadium för att de så snabbt som möjligt ska få ett arbete som motsvarar deras hela arbetsutbud, eller delta i en utbildning som inte berättigar till aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning.

Insatserna kan bestå utav:

- fördjupad kartläggning
- studie- och yrkesvägledning
- jobsökaktiviteter med coachning
- arbetspraktik
- utbildning
- stöd till start av näringsverksamhet
- arbetslivsinriktad rehabilitering

Under praktik, utbildning och arbetslivsinriktad rehabilitering ska minst fyra timmar per vecka användas till jobsökaktiviteter. Utbildningen inom garantin kan bestå av kortare yrkesinriktad utbildning eller en kortare teoretisk utbildning som syftar till att den enskilde kan påbörja eller återgå till en utbildning som inte berättigar till aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning. De ungdomar som saknar slutbetyg från grund- eller gymnasieskolan kan även gå en kortare folkhögskoleutbildning.

Tid i programmet: Deltagarna kan ta del av aktiviteterna till dess individen (1) påbörjar ett arbete på heltid, med eller utan statligt stöd, (2) påbörjar en utbildning som inte berättigar till aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning, (3) påbörjar föräldraledighet, (4) påbörjar en period med sjukfrånvaro på heltid, eller (5) har deltagit i garantin under sammanlagt 15 månader. Arbetet, utbildningen, föräldraledigheten eller sjukfrånvaron måste pågå i mer än en månad för att den enskilde ska skrivas ut ur garantin. Utskrivning enligt punkt (2) gäller inte den som studerar på sfi eller komvux på deltid.

För den som missköter sig, avvisar en aktivitet inom garantin eller någon annan arbetsmarknadspolitisk åtgärd, avvisar ett lämpligt arbete eller inte redovisar sina jobsökaktiviteter kan anvisningen till jobbgarantin återkallas. Anvisningen kan också återkallas om deltagaren uppfyller ett nytt arbetsvillkor eller om det finns särskilda skäl för återkallelse.

Om en anvisning till garantin har återkallats på grund av att deltagaren misskött sig, avvisat en aktivitet inom garantin eller någon annan arbetsmarknadspolitisk åtgärd, avvisat ett lämpligt arbete eller inte redovisat sina jobbsökaraktiviteter kan den unge på nytt anvisas till garantin. Det får ske om personen anmält sig som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen inom 60 dagar från återkallelsen och har varit inskriven vid Arbetsförmedlingen under 45 dagar efter återkallelsen, för vilka aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning skulle ha lämnats om återkallelsen inte ägt rum. I de 45 dagarna räknas också dagar då individen arbetat.

Ersättning till deltagare: Den som är berättigad till arbetslöshetsersättning har rätt till aktivitetsstöd till motsvarande belopp, medan den som inte är berättigad till arbetslöshetsersättning får utvecklingsersättning. Aktivitetsstödet lämnas med olika procentsatser under ersättningsperioden. Under de 100 första ersättningsdagarna lämnas aktivitetsstöd till 80 procent av den dagsförtjänst som skulle ha legat till grund för arbetslöshetsersättningen. Under de därpå följande 100 ersättningsdagarna lämnas aktivitetsstöd till 70 procent och därefter till 65 procent. För deltagare med barn trappas ersättningen ned enligt arbetslöshetsförsäkringens regler (se avsnitt 3.1).

Den som har ett slutbetyg från gymnasieskolan får utvecklingsersättning motsvarande det studiebidrag inom studiemedlet som lämnas enligt studiestödslagen (1999:1395), delat med fem, vilket ger 136 kronor per dag. Övriga, som fyllt 18 år, får t.o.m. det första kalenderhalvåret då personen fyller 20 år, utvecklingsersättning som motsvarar studiehjälpen inom studiemedlet delat med 22, vilket ger 48 kronor per dag.²³ Därefter lämnas utvecklingsersättning enligt ovan (d.v.s. med 136 kronor per dag).

4.1.8 Jobb- och utvecklingsgarantin

Förordning: (2007:414) om jobb- och utvecklingsgarantin

Introduktionsdatum: 2 juli 2007.

Syfte: Programmet syfte är att erbjuda personer som varit arbetslösa under en lång tid individuellt utformade insatser för att de så snabbt som möjligt ska få ett arbete.

²³ Försäkringskassan (2011).

Målgrupp: Den som är arbetslös och anmäld som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen kan anvisas till jobb- och utvecklingsgarantin när personen: (1) har fått arbetslöshetsersättning och förbrukat 300 dagar av en ersättningsperiod och inte kvalificerat sig för en ny period med arbetslöshetsersättning, (2) har förbrukat 75 ersättningsdagar under veckor med deltidsarbete och är ensamstående med barn under 18 år helt eller delvis boende i hemmet, (3) inte fått arbetslöshetsersättning men som varit arbetslös och anmäld hos Arbetsförmedlingen eller deltagit i arbetsmarknadspolitiska program under 18 sammanhängande månader, (4) har deltagit i jobbgarantin för ungdomar i 15 månader, om anvisningen sker direkt efter deltagandet i jobbgarantin, (5) har beviljats utslusningsåtgärder från fängelse eller är villkorligt frigiven men inte fullgjort prövotiden, eller (6) är över 25 år och har deltagit i programmet arbetslivsin-
troddning.

En anvisning ska avse verksamhet på heltid. En anvisning får ske på deltid om den enskildes arbetsutbud understiger heltid om det beror på (1) sjukdom eller funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, (2) föräldradedighet, eller (3) annat hinder som anmälts och godtagits av Arbetsförmedlingen. Anvisningen ska då göras för den tid som motsvarar arbetsutbudet. Den som har ett nedsatt arbetsutbud på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, och som inte kan få sjukpenning samtidigt som han eller hon är inskriven i programmet, ska anvisas på heltid även om personen har ett lägre arbetsutbud. En anvisning kan även göras på deltid i omfattning som understiger arbetsutbudet om personen samtidigt arbetar.

Arbetsförmedlingen ska kartlägga vilka insatser deltagaren i garantin behöver för att kunna stärka sin position på arbetsmarknaden och lämna det stöd som behövs för att uppfylla överenskommelsen i individens handlingsplan.

Programmet är uppdelat i tre faser. Den inledande fasen, som omfattar längst 150 dagar med aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning, ska i huvudsak innehålla kartläggning, jobbsökaraktiviteter med coaching och förberedande insatser. Fast två ska därutöver omfatta praktik, arbetsträning och förstärkt arbetsträning. Om individen inte funnit ett arbete efter 450 dagar med aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning infaller fas tre, då personen ska få en sysselsättning hos en anordnare förmedlat av Arbetsförmedlingen. Varje sysselsättningsperiod i fas tre får pågå i högst två år. Under tiden ska deltagaren få fortsatt stöd av en arbetsförmedlare.

Tid i programmet: Personer som anvisats till programmet får ta del av insatsen till dess de påbörjar en anställning med eller utan statligt stöd, påbörjar en utbildning som inte berättigar till aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning, påbörjar föräldraledighet eller en period med sjukfrånvaro på heltid. Anställningen, utbildningen, föräldraledigheten eller sjukfrånvaron måste pågå mer än en månad för att individen ska skrivas ut från programmet.

För den som avvisar en insats inom programmet, en annan arbetsmarknadspolitisk åtgärd, ett lämpligt arbete utan godtagbara skäl, missköter sig, inte redovisar sina jobbsökaraktiviteter eller inte har regelbunden kontakt med en arbetsförmedlare, kan anvisningen återkallas. En anvisning kan även återkallas om individen uppfyller ett nytt arbetsvillkor eller om det i övrigt finns särskilda skäl för återkallelse.

Om en anvisning till garantin har återkallats på grund av att deltagaren utan godtagbart skäl avvisat ett erbjudande om lämpligt arbete, insats eller annan åtgärd, inte har redovisat sina jobbsökaraktiviteter eller har haft regelbunden kontakt med en arbetsförmedlare får en ny anvisning göras om personen på nytt anmält sig som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen inom 60 kalenderdagar efter återkallelsen. Detta kan ske om personen efter återkallelsen varit inskriven vid förmedlingen under 45 dagar för vilka aktivitetsstöd skulle ha lämnats om inte återkallelsen gjorts. I de 45 dagarna ska dagar då den enskilde arbetat räknas in.

Ersättning till deltagare: Deltagarna får aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning. Den som har haft arbetslöshetsersättning får stöd motsvarande 65 procent av tidigare dagsförtjänst, lägst 320 och högst 680 kronor. Övriga får 223 kronor per dag. Den som deltar i jobb- och utvecklingsgarantin direkt efter att ha deltagit i jobbgarantin för ungdomar, och som då hade utvecklingsersättning får utvecklingsersättning istället för aktivitetsstöd fram till att deltagaren fyller 25 år. Därefter lämnas aktivitetsstöd till lägsta ersättningen.

Den som på nytt anvisas till jobb- och utvecklingsgarantin träder in i programmet dagen efter den ersättningsdag då han eller hon lämnade det.

Ersättning till anordnare: Ekonomiskt stöd lämnas till den som anordnar arbetsträning, förstärkt arbetsträning eller sysselsättning i fas tre.

4.1.9 Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning

Introduktionsdatum: 1 januari 2001.

Beskrivning: Insatser som sker in samverkan mellan Arbetsförmedlingen och andra aktörer på arbetsmarknaden och som inte kan anordnas inom ramen för övriga program, men som inte strider mot reglerna inom andra program.

Villkor: Projektet ska vara förenligt med den arbetsmarknadspolitiska verksamhetens huvuduppgifter (se avsnitt 2). Arbetsförmedlingen ska ingå en överenskommelse med den som ska samverka om ett projekt. Av överenskommelsen ska det framgå vad som är projektets syfte, dess innehåll, omfattning och finansiering, formerna för Arbetsförmedlingens medverkan och avtalat projektstöd till den som i samverkan med Arbetsförmedlingen anordnar projektet. Det ska också framgå hur projektet ska följas upp och utvärderas. Medel som avsätts till projektet får inte användas till försörjning av deltagarna.

4.1.10 Stöd till start av näringsverksamhet

Introduktionsdatum: Infördes ursprungligen 1 juli 1984.

Beskrivning: Aktivitetsstöd lämnas för en företagares försörjning under inledningskedet av näringsverksamheten.

Målgrupp: Stödet riktar sig till personer som är eller riskerar att bli arbetslösa och som bedöms ha goda förutsättningar att driva näringsverksamhet med tillfredsställande lönsamhet och som genom verksamheten kan få varaktig sysselsättning. Personer bosatta i sådant stödområde A eller B som avses i 2 § i förordningen (1999:1382) om stödområden för vissa regionala företagsstöd får beviljas stöd utan att de är eller riskerar att bli arbetslösa.

Villkor: Stöd till start av näringsverksamhet får inte lämnas till verksamheter inom jordbruk- och transportsektorn, undantag kan dock göras för taxiverksamhet. Stödet får inte snedvrída konkurrensförutsättningarna för annan verksamhet.²⁴

Arbetsförmedlingen bör inhämta upplysningar om den enskilde och dennes förutsättningar att driva näringsverksamhet innan den beslutar om stöd.

²⁴ Arbetsförmedlingen (2010a).

Tid i programmet: Stöd lämnas normalt under högst sex månader men kan under vissa omständigheter förlängas, exempelvis om det behövs p.g.a. sjukdom eller för att ett myndighetstillstånd som behövs för verksamheten förse-
nats.

4.2 Övriga stöd och insatser

4.2.1 Etableringsplan

Lag (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

Förordning (2010:407) om ersättning till vissa nyanlända invandrare

Förordning (2010:408) om mottagande för bosättning av vissa nyanlända in-
vandare

Förordning (2010:409) om etableringssamtal och etableringsinsatser för vissa
nyanlända invandrare

Introduktionsdatum: Försöksverksamhet på vissa orter under 2009–2010. Per-
manent med utökat uppdrag från december 2010.

Målgrupp: Personer, mellan 20–65 år, som fått uppehållstillstånd som flykting
i Sverige, eller anhöriga till flyktingar som fått uppehållstillstånd inom två år
från att den anhörige fick uppehållstillstånd. Även flyktingar mellan 18–20 år
kan tillhöra målgruppen om de inte har föräldrar i Sverige.

Arbetsförmedlingen ska genomföra etableringssamtal med en nyanländ snarast
möjligt efter att han eller hon beviljats uppehållstillstånd. Etableringssamtalet
ska inbegripa frågor om boende, framtida arbete och resultera i en etablerings-
plan.

Arbetsförmedlingen ska upprätta en etableringsplan för den nyanlände inom
två månader från att personen fick uppehållstillstånd, eller för den som hade
uppehållstillstånd vid inresa i landet, från dagen för inresa eller första etable-
ringssamtalet. Etableringsplanen kan upprättas senare om det finns särskilda
skäl, dock senast inom ett år från att personen folkbokförts i en kommun. Eta-
bleringsplanen ska ha utgångspunkt i en kartläggning av den nyanländes ut-
bildningsbakgrund, tidigare arbetslivserfarenhet och behov av utbildning och
andra insatser. Etableringsplanen ska omfatta aktiviteter på heltid. Endast i
vissa fall kan etableringsplanen omfatta aktiviteter på deltid.

Etableringsplanen ska omfatta högst 24 månader och minst innehålla utbildning
i svenska för invandrare (sfi) eller motsvarande, samhällsorientering och akti-

viteter för att underlätta och påskynda den nyanländes etablering i arbetslivet. Etableringsplanen upphör att gälla när (1) tiden för etableringsplanen har löpt ut, (2) den nyanlände har förvärvsarbetat på heltid i minst sex månader, eller (3) den nyanlände påbörjar en utbildning på högskolenivå för vilken studiemedel lämnas.

Den nyanlände kan även få hjälp av en etableringslots. Lotsens uppdrag är att stödja den nyanlände i sina kontakter med samhället och arbetsmarknaden genom lotsens personliga kontakter, språkkunskaper och kunskaper om svenskt samhälle och arbetsliv. Den nyanlände har rätt till en lots under den tid som etableringsplanen gäller. Den nyanlände och lotsen ska träffas minst tre timmar i månaden.²⁵

Ersättning till deltagare: En nyanländ som deltar i aktiviteter enligt etableringsplanen har rätt till etableringsersättning. Den som medverkar till att upprätta en etableringsplan får en dagsersättning om 231 kronor fem dagar per kalendervecka. Då den nyanlände deltar i aktiviteter enligt etableringsplanen lämnas etableringsersättning med 308 kronor per dag, fem dagar per kalendervecka. Vid deltagande på deltid minskas beloppet. Om den nyanlände har ett arbete som omfattas av etableringsplanen lämnas ersättning endast i den omfattning som personen inte arbetar. Etableringsersättning lämnas inte om personen får andra ersättningar från socialförsäkringssystemet.

4.2.2 Flyttningsbidrag

Introduktionsdatum: Rörlighetsstöd har funnits i olika former sedan 1913.

Förordning (1999:594) om flyttningsbidrag

Beskrivning: Bidrag till flyttning eller pendling som sker av arbetsmarknadspolitiska skäl. Bidrag lämnas i form av pendlingsstöd, ersättning vid bohagstransport samt som ersättning för intervjuresa.

Villkor: Bidrag lämnas till den som fyllt 25 år. Ersättning för intervjuresa kan även lämnas till den som fyllt 20 år. Flyttningsbidrag får inte lämnas om anställningen på den nya orten kan ses som en flyttning mellan arbetsplatser i samma företag. Bidrag får heller inte lämnas om anställningen är arbetstagarens första anställning efter avslutad utbildning. Undantag kan göras om den avslutade utbildningen har varit arbetsmarknadsutbildning eller kommunal

²⁵ Arbetsförmedlingen (2010b).

vuxenutbildning. Flyttningsbidrag får bara lämnas vid förflyttningar som är arbetsmarknadspolitiskt motiverade. För att få bidrag ska individen vara eller riskera att bli arbetslös, vara inskriven som arbetssökande vid Arbetsförmedlingen och inte bedömas kunna få arbete på eller nära hemorten.

Ersättning för intervjuresa

Ersättning för resa och logi får lämnas för besök på annan ort, om besöket bedöms vara nödvändigt för att anställningen ska komma till stånd. Om det gäller en utlandsresa inom EU ska den lediga platsen vara registrerad i en nationell databas eller EURES-databasen (se avsnitt 2.3).²⁶ Ersättning för resa lämnas till skäligen kostnad, dock med högst 2 500 kronor per tillfälle. Ansökan om bidrag ska göras före resan.

Ersättning för bohagstransport

Ersättning för bohagstransport får lämnas till den som har varit inskriven som arbetssökande vid Arbetsförmedlingen i minst sex månader, som har fått en anställning som beräknas vara i minst sex månader på en annan ort än hemorten och som har fått en bostad på den orten eller i dess närhet. Ansökan om ersättning för bohagstransport ska göras före flyttningen. Ersättning lämnas inte om sökanden har fått pendlingsstöd i mer än tre månader. Ersättning lämnas med den faktiska kostnaden om den är skälig, dock med högst 20 000 kronor per tillfälle.

Pendlingsstöd

Pendlingsstöd lämnas för dagpendling och veckopendling. Stödet lämnas till den som fått anställning på en ort som ligger på ett sådant avstånd att kostnaden för en resa dit överstiger kostanden för en resa inom normalt pendlingsavstånd från hemorten. Bidrag lämnas inte om arbetstagaren i den nya anställningen får ersättning för pendlingskostnaden av arbetsgivaren.

Bidrag för veckopendling får endast lämnas till den som bor på en ort där arbetslösheten i yrket är hög och som fått arbete som varar i minst tre månader, i en region där det finns brist på arbetskraft i yrket. Pendlingsstöd för veckopendling lämnas för skäliga kostnader för en resa tur och retur mellan hemorten och arbetsorten varannan vecka, och därutöver med 1 200 kronor per månad om den enskilde har kostnader för dubbelt boende. Stödet får lämnas under högst sex månader sammanlagt under en fyraårsperiod.

²⁶ Arbetsförmedlingen (2011b).

Stöd för dagpendling lämnas för resekostnader som överstiger de kostnader som arbetstagaren skulle ha haft vid normalt pendlingsavstånd, dock med högst 2 000 kronor i månaden. Anställningen ska vara i minst sex månader. Stödet får lämnas under högst sex månader och endast en gång under en tvåårsperiod.

4.2.3 Nystartsjobb

Förordning (2006:1481) om stöd för nystartsjobb

Introduktionsdatum: 1 januari 2007.

Syftet med nystartsjobb är att stimulera arbetsgivare att anställa personer som varit utan arbete en längre tid. Stödet kan lämnas för både tillsvidare-, prov- och tidsbegränsade anställningar. Den arbetssökande ska själv visa att han eller hon kvalificerar sig för nystartsjobb. Nystartsjobbet behöver inte förmedlas från Arbetsförmedlingen men arbetsgivaren måste ansöka om stödet därifrån.

Stödet motsvarar den lagstadgade arbetsgivaravgiften. För ungdomar som varit sjukskrivna lämnas ytterligare stöd motsvarande arbetsgivaravgiften för ungdomar (särskilt nystartsjobb). Om arbetstagaren är över 26 år gammal motsvarar stödet dubbla arbetsgivaravgiften. Arbetsgivaren ska vara en fysisk person som bedriver näringsverksamhet eller en juridisk person. Arbetsgivaren måste vara registrerad hos Skatteverket och stödet tillgodoförs denne genom kreditering på skattekotot.

Målgrupp: Stöd kan lämnas vid anställning av personer som vid årets ingång fyllt 26 men inte 55 år och som vid beslutstillfället är arbetslösa och anmälda hos Arbetsförmedlingen, och som (under en ramtid på 15 månader) närmast före den dag ansökan kom in till Arbetsförmedlingen på heltid under minst ett år har:

1. varit arbetslös eller deltagit i ett arbetsmarknadspolitiskt program,
2. haft ett skyddat arbete hos Samhall,
3. varit arbetslös och fått ekonomiskt bistånd från socialtjänsten,
4. fått sjukpenning, rehabiliteringspenning, sjuk- eller aktivitetsersättning
5. omfattas av en kombination av förhållandena i 1–4.

Ungdomar som vid årets ingång är 20 men inte 26 år, samt personer som vid årets ingång är 55 år, som är arbetslösa och anmälda hos Arbetsförmedlingen, och som omfattas av förhållandena enligt punkterna ovan, kan få nystartsjobb efter sex månader (beräknas på en ramtid om nio månader).

Nystartsjobb kan också lämnas till den som är inskriven vid Arbetsförmedlingen och som beviljats uppehållstillstånd (på vissa grunder) inom de senaste tre åren, eller för den som har uppehållstillstånd som familjemedlem till en EES-medborgare. Stödet beviljas också för den som är inskriven i jobb- och utvecklingsgarantin men som inte kvalificerar sig för nystartsjobb på någon annan grund. Även den som beviljats utslussningsåtgärder från fängelse eller är villkorligt frigiven men inte fullgjort prövotiden samt är arbetslös och anmäld vid Arbetsförmedlingen kan få nystartsjobb. Nystartsjobb som lämnas på de här grunderna kan lämnas för en person som vid årets ingång fyllt 20 år.

Nystartsjobb kan även lämnas för deltidsanställning. Den som varit förhindrad att arbeta på grund av vård av eget barn under två år kan räkna bort den tiden för att uppnå villkoren.

Villkor: Stödet lämnas under förutsättning att lön lämnas enligt kollektivavtal eller är likvärdig med kollektivavtal i branschen. Stöd får inte beviljas om arbetsgivaren har näringsförbud, skatteskulder som har lämnats till Kronofogdsmyndigheten för indrivning eller betalningsanmärkning som inte är obetydlig.

Tid med stöd: Stöd för nystartsjobb lämnas under lika lång tid som den som anställs har varit frånvarande från arbetslivet, dock längst under fem år. För personer över 55 år kan stödet lämnas under dubbelt så lång tid, dock längst i tio år eller till årets utgång det år han eller hon fyller 65 år. För ungdomar mellan 20 och 26 år lämnas stöd i längst ett år. För deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin lämnas stöd under ett år. För nyanlända invandrare kan stöd lämnas i högst tre år från det att de fick uppehållstillstånd. För den som beviljats utslussningsåtgärder från fängelse eller för den som är villkorligt frigiven kan stödet lämnas motsvarande den utdömda strafftiden, dock minst ett och högst fem år. Beslut om nystartsjobb fattas för ett år i taget.

5 Särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga

I det här avsnittet beskrivs reglerna för de arbetsmarknadspolitiska insatser som riktas till funktionshindrade²⁷ vid utgången av 2011. Stöden finansieras från

²⁷ 2006 ersattes begreppet ”arbetshandikappad” med ”personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga”. Av språkmässiga skäl används ibland i den kommande texten funktionshinder som en förkortning av begreppet ”personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga”.

anslag 1:4 Lönebidrag och Samhall m.m i utgiftsområde 14, Arbetsmarknad och arbetsliv i statsbudgeten. För 2011 uppgår anslaget till 16,1 miljarder, varav 4,4 miljarder går till Samhall AB.

5.1 Särskilda program och stöd

Förordning (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga

Programmen omfattar stöd och insatser som syftar till att kompensera den nedsättning av arbetsförmåga som finns hos personer med funktionshinder samt att stärka dessa personers möjligheter att få eller behålla ett arbete. Den som vill ta del av stöd ska samråda med Arbetsförmedlingen innan han eller hon vidtar en åtgärd som innebär en kostnad. Arbetsförmedlingen bedömer vilka stöd och insatser som är lämpliga i varje enskilt fall.

5.1.1 Lönebidrag

Introduktionsdatum: Infördes ursprungligen 1980.

Beskrivning: Lönebidrag innebär ekonomiskt stöd till arbetsgivare vid anställning av en person med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga. Stöd kan lämnas vid nyanställning, när en anställd återgår till sitt arbete efter att ha haft hel tidsbegränsad sjukersättning eller hel aktivitetsersättning, samt när en arbetstagare som tidigare haft anställning med lönebidrag får sin arbetsförmåga försämrad inom tre år från det att lönebidraget senast lämnades. Lönebidrag får även lämnas för arbetstagare som övergår från skyddat arbete hos en offentlig arbetsgivare till en annan anställning hos arbetsgivaren.

Lönebidrag kan också lämnas till en arbetsgivare som i samråd med Arbetsförmedlingen anställer en person med funktionshinder när denne lämnar en annan anställning med lönebidrag. I sådana fall lämnas bidrag för den återstående tid som lönebidrag har beviljats. Bidrag får även lämnas i de fall en person med funktionshinder lämnar en anställning som inte finansierats med lönebidrag om den som anställs är långtidssjukskriven från sin anställning och arbetsgivaren har fullgjort sin rehabiliteringsskyldighet men arbetstagaren ändå inte bedöms kunna återgå till anställningen.

Målgrupp: Lönebidrag får lämnas till personer med ett funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga som inte bedöms kunna få eller behålla ett arbete om stödet inte lämnas.

Villkor: Arbetsförmedlingen anvisar arbetstagare. En anvisning får endast göras om arbetet bedöms lämpligt utformat efter den sökandes behov och kan bidra till att den anställde utvecklas och förbättrar sin arbetsförmåga, då arbetsmiljön är tillfredsställande och uppfyller arbetsmiljölagens krav samt om lön och andra anställningsförmåner följer kollektivavtal eller i väsentliga delar är likvärdiga med förmåner enligt kollektivavtal inom branschen.

Arbetsförmedlingen ska verka för att arbetstagaren övergår till en anställning utan lönebidrag. I samband med anvisningen ska en individuell handlingsplan upprättas för att underlätta en sådan övergång.

Tid i programmet: Lönebidrag får lämnas under längst fyra år. Stödet får endast förlängas utöver det fjärde året om det efter en särskild prövning bedömts motiverat med hänsyn till arbetstagarens arbetsförmåga. En förlängning ska omprövas regelbundet. Ett första beslut om lönebidrag får omfatta högst ett år.²⁸

Ersättning till arbetsgivare: Bidraget storlek fastställs med hänsyn till graden av nedsättning av arbetstagarens arbetsförmåga och hur stor del av arbetsgivarens lönekostnad som är bidragsgrundande. Den del av lönekostnaden som vid heltidsarbete överstiger en bruttolön om 16 700 kronor per månad läggs inte till grund för bidrag. Om bidrag lämnas till en allmännyttig organisation med mer än 80 procent av den bidragsgrundande lönekostnaden lämnas även ersättning för merkostnader med 70 kronor per dag och person.

Bidragsgrundande lönekostnad är kontant bruttolön inklusive sjuklön och semesterlön, lagstadgade sociala avgifter och avgifter enligt lagen om allmän löneavgift samt premier för avtalsenliga arbetsmarknadsförsäkringar. Bidrag lämnas endast för dagar som ingår i den normala veckoarbetstiden och för vilka arbetsgivaren betalar lön eller sjuklön. Vid deltidsarbete minskas stödet i förhållande till arbetstiden.

5.1.2 Skyddat arbete

Beskrivning: Skyddat arbete finns i två former: skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare och skyddat arbete hos Samhall.

²⁸ Ams föreskrifter (AMSFS 2000:6) om tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga.

Målgrupp: Funktionshindrade vars arbetsförmåga är så nedsatt att de inte kan få annat arbete och vars behov inte kan tillgodoses genom andra insatser.

Gemensamma villkor: Arbetsförmedlingen anvisar deltagare. En anvisning får endast göras om arbetet bedöms lämpligt utformat efter den sökandes behov och kan bidra till att den anställde utvecklas och förbättrar sin arbetsförmåga, då arbetsmiljön är tillfredsställande och uppfyller arbetsmiljölagens krav samt om lön och andra anställningsförmåner följer kollektivavtal eller i väsentliga delar är likvärdiga med förmåner enligt kollektivavtal inom branschen. Arbetsförmedlingen ska verka för att den som har skyddat arbete övergår till annan anställning.

Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA)

Introduktionsdatum: 1 juli 1985.

Beskrivning: Ekonomiskt stöd till offentliga arbetsgivare som anordnar skyddat arbete för personer med funktionshinder.

Målgrupp: Arbetslösa som har ett socialmedicinskt funktionshinder, är berättigade till insatser enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade eller personer som på grund av långvarig och svår psykisk sjukdom inte tidigare har haft kontakt med arbetslivet eller har varit borta från det en längre tid.

Villkor: En anvisning får inte göras om arbetet bedrivs inom konkurrensutsatt verksamhet eller sektor. Arbetsgivaren ska tillsammans med Arbetsförmedlingen, den anställde och en lokal facklig organisation underteckna en överenskommelse som anger insatser som ska utveckla och öka den anställdes arbetsförmåga och möjligheter att få ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden.²⁹

Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare får endast kombineras med stöd till hjälpmedel på arbetsplatsen och särskilda insatser för syn- och hörselskadade enligt första punkten i avsnitt 5.1.6.

Ersättningstid: Ett första beslut om bidrag får omfatta högst ett år.³⁰

²⁹ Arbetsförmedlingen (2008a).

³⁰ Ams föreskrifter (AMSFS 2000:6) om tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga.

Ersättning till arbetsgivare: Bidraget storlek fastställs med hänsyn till graden av nedsättning av arbetstagarens arbetsförmåga och hur stor del av arbetsgivarens lönekostnad som är bidragsgrundande. Den del av lönekostnaden som vid heltidsarbete överstiger en bruttolön om 16 700 kronor per månad läggs inte till grund för bidrag.

Bidragsgrundande lönekostnad är kontant bruttolön inklusive sjuklön och semesterlön, lagstadgade sociala avgifter och avgifter enligt lagen om allmän löneavgift samt premier för avtalsenliga arbetsmarknadsförsäkringar. Bidrag lämnas endast för dagar som ingår i den normala veckoarbetstiden och för vilka arbetsgivaren betalar lön eller sjuklön. Vid deltidsarbete minskas stödet i förhållande till arbetstiden.

Skyddat arbete hos Samhall³¹

Introduktionsdatum: Samhall bildades 1980.

Beskrivning: Samhall är ett statligt bolag som har till uppgift att ge arbete åt personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga. Bolaget bedriver affärsmässig verksamhet inom städ och tvätt, lager och logistik, äldre-service, arbetsplats och fastighet samt tillverkning.

Mål: Samhall ska under 2011 ge arbete åt anställda med funktionshinder under minst 24,4 miljoner arbetstimmar. Minst 40 procent av dem som rekryteras till Samhall ska höra till de prioriterade grupperna, exempelvis personer med psykisk funktionsnedsättning eller generella inlärningssvårigheter. Minst 6 procent brutto av de tillsvidareanställda med funktionshinder ska lämna Samhall för ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden.

Villkor: Arbetsförmedlingen anvisar arbetstagare. Arbetsförmedlingen ska tillsammans med Samhall och den anställde upprätta en överenskommelse som anger syftet med anställningen, stödbehov, utvecklingsinsatser samt en tidsplan för en eventuell övergång till arbete på den reguljära arbetsmarknaden. Skyddat arbete hos Samhall får inte kombineras med någon annan insats.

Tid inom Samhall: Tillsvidareanställning eller anställning till dess övergång till reguljärt arbete sker.

³¹ Förutom förordning (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga baseras avsnittet på Arbetsförmedlingen (2012b) och Samhall (2012).

Ersättning till Samhall: Staten ersätter Samhall för de merkostnader som bolaget har.

5.1.3 Stöd till hjälpmedel på arbetsplatsen

Introduktionsdatum: Infördes ursprungligen 1987.

Beskrivning: Ekonomiskt stöd till arbetsgivare eller annan som har en kostnad för köp, hyra eller reparation av arbetshjälpmedel eller andra anordningar som en person med funktionshinder behöver som anställd, företagare, fri yrkesutövare eller för att kunna ta del av ett arbetsmarknadspolitiskt program, arbetslivsinriktad rehabilitering eller praktisk arbetslivsorientering. Stöd kan också lämnas för expertundersökningar för att klarlägga behovet av hjälpmedel.

Villkor: Stöd till hjälpmedel för en anställd lämnas för behov som framkommer under de första tolv månaderna av anställningen. För den som är anställd med lönebidrag, i skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare, i en trygghetsanställning eller utvecklingsanställning kan stödet lämnas så länge som lönebidraget lämnas eller anställningen varar. Stöd får inte lämnas för hjälpmedel som normalt behövs i verksamheten, som kan ersättas genom annat statligt stöd eller som enligt bestämmelserna ska utföras utan stöd.

Ersättning: Stöd till hjälpmedel på arbetsplatsen får lämnas med högst 100 000 kronor per år vardera till den som har funktionshindret och till arbetsgivaren. Om stödet gäller datorbaserade hjälpmedel eller om det finns synnerliga skäl kan ett högre belopp lämnas. Om det inte finns särskilda skäl ska stöd till hjälpmedel som inte använts för avsett ändamål betalas tillbaka.

5.1.4 Stöd till personligt biträde

Introduktionsdatum: Infördes ursprungligen 1997.

Beskrivning: Ekonomiskt stöd till arbetsgivare eller annan som har kostnader för ett personligt biträde åt en person med funktionshinder som behöver biträde som anställd (inte vid utvecklings- eller trygghetsanställning), företagare, fri yrkesutövare, för att kunna ta del av ett arbetsmarknadspolitiskt program, arbetslivsinriktad rehabilitering eller praktisk arbetslivsorientering.

Ersättningstid: Beslut om stöd till personligt biträde får omfatta högst två år. Stödet omfattning ska följas upp och bedömas inför omprövning av beslut.³²

Ersättning: Stöd till personligt biträde lämnas med högst 60 000 kronor per år till arbetsgivaren eller den som har kostnaden för biträdet. Företagare som har funktionshinder som medför stora kommunikationssvårigheter kan få stöd om högst 120 000 kronor per år.

5.1.5 Särskild stödperson för introduktion och uppföljning

Introduktionsdatum: Infördes ursprungligen 1993.

Beskrivning: Arbetsförmedlingen utser en särskild stödperson åt en person med funktionshinder vilken behöver extra stöd och träning i inledningsskedet av en anställning eller under arbetspraktik som föregår en anställning. Stödpersonerna kallas SIUS-konsulenter och de är anställda hos Arbetsförmedlingen.

Ersättningstid: Insatsen lämnas under högst sex månader under introduktionen samt under uppföljning av anställningen. Uppföljningsstöd får lämnas under minst ett år från anställningens början.³³

5.1.6 Särskilda insatser för syn- och hörselskadade

Beskrivning: Ekonomiskt stöd till:

- 1) tal och punktskriftslitteratur som synskadade behöver för att ta del av arbetsmarknadsutbildning eller annan utbildning inom ramen för ett arbetsmarknadspolitiskt program
- 2) kostnader för tolk åt barndomsdöva, dövblinda, vuxendöva och hörselskadade som tar del av utbildning inom ett företag eller för inläsning på ljudmedier av facklitteratur till en synskadad som tar del av utbildning inom ett företag

Villkor: Stödet avser inte insatser som landstinget ska svara för.

Ersättning: Vid utgifter enligt första punkten kan samtliga kostnader ersättas. Vid utgifter enligt andra punkten ersätts kostnader med högst 50 000 kronor per år.

³² Ams administrativa föreskrifter (AMSFS 2006:9) om tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga.

³³ Arbetsförmedlingen (2012e).

5.1.7 Särskilt stöd till start av näringsverksamhet

Introduktionsdatum: Näringshjälp infördes ursprungligen 1915.

Beskrivning: Ekonomiskt stöd till arbetslösa personer med funktionshinder som har kostnader för att skaffa utrustning eller andra kostnader när de startar näringsverksamhet.

Villkor: Näringsverksamheten måste förväntas ge ett väsentligt tillskott till försörjningen. Stödet får kombineras med stöd till start av näringsverksamhet.

Ersättning: Stödet får lämnas med högst 60 000 kronor per person. Stödet ska betalas tillbaka om näringsverksamheten läggs ned eller säljs inom tre år efter det att stödet lämnades, om det inte finns särskilda skäl.

5.1.8 Trygghetsanställning

Introduktionsdatum: 1 januari 2006.

Beskrivning: Anställning hos annan arbetsgivare än sådan som ingår i Samhall-koncernen för en person med funktionshinder och vars behov inte kan tillgodoses genom andra insatser.

Villkor: Arbetsförmedlingen ska verka för att den som har en trygghetsanställning övergår i annan anställning, och åtminstone var fjärde år pröva att stödets storlek inte överstiger den nivå som behövs för att kompensera för arbetstagarens nedsättning i arbetsförmåga eller arbetsgivarens särskilda kostnader. En trygghetsanställning får inte kombineras med stöd till personligt biträde.

Ersättning: Ersättningens storlek fastställs med hänsyn till graden av nedsättning av arbetstagarens arbetsförmåga och hur stor del av arbetsgivarens lönekostnad som är bidragsgrundande. Den del av lönekostnaden som vid heltidsarbete överstiger en bruttolön om 16 700 kronor per månad läggs inte till grund för bidrag.

Bidragsgrundande lönekostnad är kontant bruttolön inklusive sjuklön och semesterlön, lagstadgade sociala avgifter och avgifter enligt lagen om allmän löneavgift samt premier för avtalsenliga arbetsmarknadsförsäkringar. Bidrag lämnas endast för dagar som ingår i den normala veckoarbetstiden och för vilka arbetsgivaren betalar lön eller sjuklön. Vid deltidsarbete minskas stödet i förhållande till arbetstiden.

Arbetsgivaren kan därtill få ersättning (anordnarbidrag) för särskilda kostnader med högst 130 kronor per dag och person. Sådan ersättning lämnas dock inte om arbetsgivaren blir kompenserad för särskilda kostnader genom annat stöd.

5.1.9 Utvecklingsanställning

Introduktionsdatum: 1 januari 2006.

Beskrivning: Anpassat arbete hos en offentlig eller privat arbetsgivare för en person med funktionshinder för att denne ska kunna utveckla sin arbetsförmåga.

Villkor: Utvecklingsanställning får inte kombineras med stöd till personligt biträde eller särskild stödperson för introduktion och uppföljning (SIUS). En utvecklingsanställning omfattas inte av lagen om anställningsskydd.

Tid i program: Stöd lämnas under längst 12 månader. Anställningen kan förlängas i längst 12 månader om det finns särskilda skäl.

Ersättning: Ersättningens storlek fastställs med hänsyn till graden av nedsättning av arbetstagarens arbetsförmåga och hur stor del av arbetsgivarens lönekostnad som är bidragsgrundande. Den del av lönekostnaden som vid heltidsarbete överstiger en bruttolön om 16 700 kronor per månad läggs inte till grund för bidrag.

Bidragsgrundande lönekostnad är kontant bruttolön inklusive sjuklön och semesterlön, lagstadgade sociala avgifter och avgifter enligt lagen om allmän löneavgift samt premier för avtalsenliga arbetsmarknadsförsäkringar. Bidrag lämnas endast för dagar som ingår i den normala veckoarbetstiden och för vilka arbetsgivaren betalar lön eller sjuklön. Vid deltidsarbete minskas stödet i förhållande till arbetstiden.

Arbetsgivaren kan därtill få ersättning (anordnarbidrag) för särskilda kostnader med högst 130 kronor per dag och person. Sådan ersättning lämnas dock inte om arbetsgivaren blir kompenserad för särskilda kostnader genom annat stöd.

6 Europeiska socialfonden

Genom medlemskapet i Europeiska unionen har Sverige möjlighet att delta i olika gemensamma europeiska utvecklingsprogram, bland annat genom Euro-

peiska socialfonden. Socialfonden är en av EU:s två strukturfonder. Syftet med strukturfonderna är att minska skillnaderna i utvecklingsnivå mellan olika regioner och länder i unionen. Socialfonden stödjer projekt som främjar kompetensutveckling och motverkar utanförskap.³⁴

Under programperioden 2007–13 är socialfonden i Sverige uppdelad i två programområden: *kompetensförsörjning* och *utökat arbetskraftsutbud*. Projekt inom området främja kompetensutveckling ska rikta sig till personer som har sysselsättning. Stöd lämnas till projekt som syftar till att: underlätta för människor att utvecklas i takt med arbetslivets krav, öka kunskaperna om hur man motverkar diskriminering och främjar likabehandling, samt öka kunskaperna om hur långtidssjukskrivningar kan förebyggas.³⁵ Inom området motverka utanförskap stöds projekt som bidrar till ökad social sammanhållning och ett inkluderande arbetsliv, med fokus på personer som står långt från arbetsmarknaden. Projekten ska ge deltagarna ökade möjligheter att komma in och stanna kvar på arbetsmarknaden. En viktig målgrupp är personer som är eller har varit långtidssjukskrivna. Projekt som underlättar för unga och personer med utländsk bakgrund att etablera sig på arbetsmarknaden är särskilt prioriterade.³⁶

För programperioden 2007–13 har Sverige tilldelats 6,2 miljarder kronor från Europeiska socialfonden. Av medlen fördelas 30 procent för projekt inom kompetensförsörjning och 70 procent inom ökat arbetskraftsutbud.³⁷ Utbetalningarna från socialfonden redovisas i statsbudgeten under utgiftsområde 14, anslag 1:6. Utbetalningarna avser delfinansiering av det nationella strukturfondsprogrammet för regionsal konkurrenskraft och sysselsättning. Anslaget bekostar även den statliga medfinansieringen av insatser inom programmet för kompetensutveckling. För 2011 uppgår anslaget till drygt 1,3 miljarder kronor. Svenska ESF-rådet är utbetalande myndighet.

³⁴ Svenska ESF-rådet (2012a).

³⁵ Svenska ESF-rådet (2009a).

³⁶ Svenska ESF-rådet (2009b).

³⁷ Regeringens prop. 2010/11:1.

7 Viktiga förändringar under 2011

7.1 Förändringar i de arbetsmarknadspolitiska programmen och stöden

Särskilt anställningsstöd

2011-02-01 Högsta bidraget för lönekostnaden som kan lämnas till arbetsgivaren höjs från 750 till 890 kronor per arbetsdag.³⁸

Särskilt anställningsstöd i form av instegsjobb

2011-02-01 Stödet till arbetsgivaren höjs från 75 till 80 procent av lönekostnaden. Högsta bidraget per arbetsdag höjs från 750 till 800 kronor.³⁹

Förberedande insatser

2011-01-15 Aktiviteter som är särskilt avsedda för nyanlända invandrare som omfattas av etableringsinsatser kan ingå i förberedande insatser.⁴⁰

2011-02-01 Kortare folkhögskoleutbildning kan ges som förberedande insats till ungdomar som saknar slutbetyg från grund- eller gymnasieskola.⁴¹

2011-05-25 Strukturerad bedömning, värdering och dokumentation av en arbetssökandes tidigare förvärvade kunskaper och kompetens kan ges som en förberedande insats.⁴²

Jobbgarantin för ungdomar

2011-02-01 Ungdomar som saknar slutbetyg från grund- eller gymnasieskola kan delta i kortare folkhögskoleutbildning inom garantin.⁴³

Flyttningsbidrag

2011-02-01 Den sammanlagda tiden för vilken pendlingsstöd för veckopendling och dagpendling kan lämnas sänks från tolv till sex månader.⁴⁴

³⁸ Förordning om ändring i förordningen (1997:1275) om anställningsstöd (SFS 2010:2028).

³⁹ Förordning om ändring i förordningen (1997:1275) om anställningsstöd (SFS 2010:2028).

⁴⁰ Förordning om ändring i förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program (SFS 2010:1910).

⁴¹ Förordning om ändring i förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program (SFS 2010:2026).

⁴² Förordning om ändring i förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program (SFS 2011:416).

⁴³ Förordning om ändring i förordningen (2007:813) om jobbgaranti för ungdomar (SFS 2010:2027).

⁴⁴ Förordning om ändring i förordningen (1999:594) om flyttningsbidrag (SFS 2010:1909).

Referenser

Ams administrativa föreskrifter (AMSFS 2006:9) om tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga.

Ams föreskrifter (AMSFS 2000:6) om tillämpningen av förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga.

Arbetsförmedlingen (2008a) ”Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA)” (faktablad). Hämtad från www.arbetsformedlingen.se. Publicerad i december 2008. Hämtad 8 juli 2009.

Arbetsförmedlingen (2009a) ”Arbetsplatsintroduktion” (faktablad). Hämtad från www.arbetsformedlingen.se. Publicerad i september 2009. Hämtad 6 juli 2010.

Arbetsförmedlingen (2010a) ”Stöd vid start av näringsverksamhet” (faktablad). Hämtad från www.arbetsformedlingen.se. Publicerad i december 2010. Hämtad 13 september 2011.

Arbetsförmedlingen (2010b) ”Etableringslots till nyanlända” (faktablad). Hämtad från www.arbetsformedlingen.se. Publicerad 26 november 2010. Hämtad 14 september 2011.

Arbetsförmedlingen (2010c). ”Riktlinjer för anvisningar till lämpligt arbete eller arbetsmarknadspolitiskt program” Hämtad från <https://intranet.arbetsformedlingen.se>. Publicerad 9 oktober 2010. Hämtad 14 juli 2011.

Arbetsförmedlingen (2011a) ”Praktik” (faktablad) Hämtad från www.arbetsformedlingen.se. Publicerad i mars 2011. Hämtad 12 juli 2012.

Arbetsförmedlingen (2011b) ”Flyttningsbidrag/Ersättning för intervjuresa” (faktablad) Hämtad från www.arbetsformedlingen.se. Publicerad i december 2011. Hämtad 23 juli 2012.

Arbetsförmedlingen (2011c) ”Vägledning till arbete”. Hämtad från <https://intranet.arbetsformedlingen.se>. Publicerad 8 april 2011. Hämtad 4 oktober 2012.

Arbetsförmedlingen (2011d) ”Arbetslivsinriktad rehabilitering”. Hämtad från <https://intranet.arbetsformedlingen.se>. Publicerad 25 maj 2011. Hämtad 14 juli 2011.

Arbetsförmedlingen (2011e) ”Annonsering av lediga platser i Platsbanken”. Hämtad från <https://intranet.arbetsformedlingen.se>. Publicerad 8 mars 2011. Hämtad 4 oktober 2012.

Arbetsförmedlingen (2012a) Arbetsförmedlingens årsredovisning 2011.

Arbetsförmedlingen (2012b) ”Att arbeta inom Samhall” (faktablad). Hämtad från www.arbetsformedlingen.se. Publicerad i oktober 2011. Hämtad 11 september 2012.

Arbetsförmedlingen (2012c) ”Varsel” (faktablad). Hämtad från www.arbetsformedlingen.se. Publicerad i januari 2012. Hämtad 5 oktober 2012.

Arbetsförmedlingen (2012d) *Arbetsmarknadspolitiska program – Årsrapport 2011*.

Arbetsförmedlingen (2012e) ”Särskilt introduktions- och uppföljningsstöd (SIUS)” (faktablad). Hämtad från www.arbetsformedlingen.se. Publicerad i oktober 2012. Hämtad 26 november 2012.

Arbetsmarknadsstyrelsens administrativa föreskrifter (AMSFS 2005:4) om handläggning av arbetsförmedlingsärenden.

Arbetsmarknadsstyrelsens föreskrifter (AMSFS 2004:11) om individuella handlingsplaner.

Förordning (1996:1100) om aktivitetsstöd

Förordning (1997:1275) om anställningsstöd

Förordning (1999:594) om flyttningsbidrag

Förordning (1999:1382) om stödområden för vissa regionala företagsstöd

Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Förordning (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga

Förordning (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program

Förordning (2003:623) om arbetsplatsintroduktion

Förordning (2006:1481) om stöd för nystartsjobb

Förordning: (2007:414) om jobb- och utvecklingsgarantin

Förordning (2007:813) om jobbgaranti för ungdomar

Förordning (2007:906) med instruktion för Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen

Förordning (2007:1030) med instruktion för Arbetsförmedlingen.

Förordning (2010:407) om ersättning till vissa nyanlända invandrare

Förordning (2010:408) om mottagande för bosättning av vissa nyanlända invandare

Förordning (2010:409) om etableringssamtal och etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

Förordning om ändring i förordningen (1997:1275) om anställningsstöd (SFS 2010:2028).

Förordning om ändring i förordningen (1999:594) om flyttningsbidrag (SFS 2010:1909).

Förordning om ändring i förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program (SFS 2010:1910).

Förordning om ändring i förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program (SFS 2010:2026).

Förordning om ändring i förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program (SFS 2011:416).

Förordning om ändring i förordningen (2007:813) om jobbgaranti för ungdomar (SFS 2010:2027).

Försäkringskassan (2011) ”Jobbgaranti för ungdomar” (faktablad). Uppdaterad 9 september 2011.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (2011) ”Om IAF”. Hämtat från <http://www.iaf.se>, 17 augusti 2011.

Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade

Lag (2000:625) om arbetsmarknadspolitiska program

Lag (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

Regeringens proposition 2010/11:1. Utgiftsområde 14, Arbetsmarknad och arbetsliv.

Samhall (2012). *Samhall. Års- och hållbarhetsredovisning 2011*.

Studiestödslagen (1999:1395)

Svenska ESF-rådet (2009a) ”Programområde 1 Kompetensförsörjning”. Hämtat från www.esf.se. Uppdaterad 22 december 2009. Hämtad 26 september 2011.

Svenska ESF-rådet (2009b) ”Programområde 2 Ökat arbetskraftsutbud”. Hämtat från www.esf.se. Uppdaterad 21 december 2009. Hämtad 26 september 2011.

Svenska ESF-rådet (2012a) ”Om Socialfonden”. Hämtat från www.esf.se. Uppdaterad 12 oktober 2011. Hämtad 13 september 2012.

Tabellbilaga

Tabell 1 Arbetsförmedlingens sökandekategorier

Kod	Sökandekategorier (skat)	Categories
11	Arbetslösa, platsförmedlingsservice	Unemployed, Placement Service
96-98	Arbetslösa (tillfälliga koder)	Unemployed temporary
14	Arbets sökande med förhinder	Jobseekers presently prevented
21	Deltidsarbetslösa	Part-time unemployed
22	Timanställda	Employed by the hour
23	Yrkesfiskare	Fisherman by trade
31	Tillfälligt arbete	Temporary employed
33	Nystartsjobb	New start jobs
34	EU/EES-sökande	EU/EES-appliant
35	Ombytessökande Samhall	Job-changers Samhall
36	Särskilt nystartsjobb	Special new start jobs
37	Nystartsjobb för deltidarbetslösa	New start jobs for part-time unemployed
38	Utvecklingsanställning	Development Employment
39	Trygghetsanställning	Security Employment
41	Ombytessökande	Job-changers
42	Lönebidrag	Wage Subsidy (disabled persons)
43	Offentligt skyddat arbete	Sheltered Public Employment
46	Start av näringsverksamhet	Start-up Grants
49	Särskilt anställningsstöd	Special Recruitment Incentive
54	Arbetspraktik	Work Experience
59	Prova på-plats	Trial Opportunity
67	Praktisk kompetensutveckling	Skill development
69	Jobbgaranti för ungdomar	Youth Job Programme
70	Jobb- och utvecklingsgarantin	Job and Development Programme
71	Arbetslivsinriktad rehabilitering	Employability Rehabilitation Programme
72	Arbetslivsintroduktion	Work Life Introduction

Kod	Sökandekategorier (skat)	Categories
73	Aktiviteter inom vägledning och platsförmedling	Activities within Counseling Guidance and Placement Service
75	Projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning	Projects with Employment Policy Orientation
76	Fördjupad kartläggning och vägledning	In-depth Assessment and Counseling Guidance
78	Instegsjobb	Entry Recruitment Incentive
79	Jobb- och utvecklingsgarantin fas 3	Job and Development Programme, phase 3
81	Arbetsmarknadsutbildning	Employment Training
83	Förberedande utbildning	Preparatory Training Courses
85	Läringsplatser	Apprentice Jobs

Tabell 2 Antal arbetslösa och deltagare i arbetsmarknadspolitiska program 2011, månadsvis

Sökandekategorier	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Snitt per månad
Arbetslösa	215 409	211 050	202 725	189 809	179 998	196 999	206 139	212 104	202 893	199 088	197 556	208 443	201 851
Arbetssökande med förhinder	49 741	50 329	50 963	51 540	51 920	50 456	49 891	47 623	46 632	46 740	47 554	48 161	49 296
Deltidsarbetslösa	31 803	31 281	30 840	30 274	29 501	29 634	29 503	29 571	29 374	29 103	29 060	28 463	29 867
Timanställda	54 068	52 716	51 682	50 101	48 879	46 795	46 482	47 918	49 319	49 992	50 568	51 027	49 962
Yrkesfiskare	820	821	817	807	781	692	516	512	509	507	497	495	648
Tillfälligt arbete	21 542	20 310	20 106	20 053	22 163	32 751	36 181	29 016	24 312	22 304	21 512	19 524	24 148
Nystartsjobb	39 921	41 141	42 687	44 583	46 966	48 216	47 474	46 688	46 191	45 256	44 448	43 172	44 729
EU/EES-sökande	74	65	71	61	74	58	57	57	64	71	71	83	67
Ombytessökande Samhall	2 503	2 498	2 629	2 629	2 774	3 286	3 365	3 191	3 066	3 017	2 950	2 787	2 891
Särskilt nystartsjobb	940	907	875	846	810	763	740	702	663	619	581	562	751
Utvecklingsanställning	2 885	3 000	3 088	3 179	3 296	3 373	3 335	3 401	3 409	3 428	3 474	3 497	3 280
Trygghetsanställning	16 032	16 295	16 666	17 127	17 457	17 796	18 009	18 121	18 321	18 604	18 857	19 045	17 694
Ombytessökande	20 496	20 350	20 443	20 752	21 531	20 928	20 535	20 986	20 617	20 290	20 018	19 483	20 536
Lönebidrag	45 111	45 254	45 418	45 931	46 497	46 819	46 537	46 592	46 502	45 974	45 484	45 107	45 936
Offentligt skyddat arbete	4 378	4 433	4 445	4 398	4 375	4 342	4 257	4 258	4 268	4 267	4 278	4 304	4 334
Start av näringsverksamhet	4 156	4 063	3 660	3 331	2 964	2 746	2 309	2 031	2 012	2 021	2 136	2 149	2 798
Särskilt anställningsstöd	3 079	3 162	3 339	3 582	3 879	4 121	4 206	4 238	4 271	4 323	4 366	4 357	3 910

Sökandekategorier	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Snitt per månad
Arbetspraktik	9 797	7 988	5 832	4 517	3 869	2 809	2 197	2 549	3 633	4 664	5 495	4 482	4 819
Lyft	1 011	483	55	10	5	1		1	1				131
Prova-på-plats	482	408	406	383	379	327	248	244	339	451	500	382	379
Praktisk kompetensutveckling	1 297	971	708	520	418	339	243	269	443	591	703	596	592
Jobbgaranti för ungdomar	46 495	45 435	44 196	42 536	38 994	33 070	30 958	28 771	34 071	37 066	40 906	43 625	38 844
Jobb- och utvecklingsgarantin	64 366	65 473	66 553	66 449	64 691	62 152	62 435	62 645	62 516	62 570	63 009	65 084	63 995
Arbetslivsinriktad rehabilitering	12 845	13 025	13 155	13 175	13 258	12 228	11 227	11 512	11 733	11 995	12 326	11 801	12 357
Arbetslivsintroduktion	6 292	5 162	4 481	4 257	4 837	4 691	4 799	4 192	3 948	3 409	3 327	3 715	4 426
Aktiviteter inom vägledning och platsför	2 184	2 082	2 105	2 135	2 119	2 199	2 339	2 486	2 520	2 555	2 454	2 494	2 306
Projekt med arbetsmarknadspolitisk inrikt.	389	367	367	354	317	214	196	241	266	282	264	222	290
Fördjupad kartläggning och vägledning	2 513	2 392	2 410	2 316	1 806	1 642	1 833	1 969	1 796	1 767	1 627	1 542	1 968
Instegsjobb	2 587	2 572	2 628	2 675	2 859	3 028	3 012	2 925	2 785	2 732	2 657	2 544	2 750
Jobb- och utvecklingsgarantin fas 3	25 376	25 949	26 414	26 597	26 685	26 552	26 786	27 156	27 508	27 891	28 268	28 987	27 014
Arbetsmarknadsutbildning	5 297	4 967	4 547	4 235	3 758	3 317	2 740	3 299	4 016	4 508	4 972	4 781	4 203
Förberedande utbildning	5 678	5 892	6 001	5 977	5 448	5 966	5 928	6 476	7 728	8 897	9 559	8 407	6 830
Arbetslösa, felregistrering av beslut	98	88	80	81	77	99	65	84	100	97	95	91	88

Sökandekategorier	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Snitt per månad
Arbetslösa, avbrott/ återkallande av beslut	1 400	1 258	1 150	1 208	1 355	1 461	1 346	1 345	1 225	1 244	1 308	1 386	1 307
Arbetslösa, slutförd beslutsperiod	3 503	3 267	2 712	2 828	3 281	2 794	3 622	3 085	2 557	3 293	2 893	4 384	3 185
Totalt	704 568	695 454	684 254	669 256	658 021	672 664	679 510	676 258	669 608	669 616	673 773	685 182	678 180

Tabell 3 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd, använda medel 2011 (anslag 1:2), *belopp i tkr*

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	S:a
Upphandlad arbetsmarknadsutbildning	40 563	35 772	41 684	30 640	29 573	24 699	19 217	17 389	17 146	20 195	25 187	29 528	331 591
Arbetspraktik	78 812	67 633	69 094	40 353	31 806	24 106	18 343	13 937	13 917	17 879	24 954	31 424	432 258
Start av näringsverksamhet	43 633	39 947	52 899	39 377	39 560	34 477	30 040	28 771	23 032	21 664	21 118	23 495	398 012
Aktivitet inom vägledning och platsförm.	13 530	12 865	17 960	13 210	14 880	13 694	13 431	16 732	16 478	15 708	16 167	15 746	180 401
Arbetslivsinr. rehab.	65 675	60 190	85 581	64 752	74 179	71 647	66 280	66 186	65 208	62 619	66 933	69 966	819 216
Förberedande utbildning	34 032	30 118	39 784	29 724	31 186	27 750	25 937	25 376	26 151	29 801	36 976	40 447	377 283
Projekt m arbetsmarkn. politisk inriktning	4 156	3 034	3 727	3 003	2 785	2 546	1 634	1 416	1 430	1 432	1 514	1 610	28 286
Prova-på plats	4 950	3 791	3 786	2 557	2 279	2 247	1 876	1 574	1 499	1 811	2 460	2 898	31 728
Fördjupad kartläggning och vägledning	21 889	21 222	29 518	21 153	22 207	19 053	15 149	16 935	18 838	16 437	16 259	14 928	233 588
Jobb- och utvecklingsgarantin	805 544	770 096	968 606	824 917	901 745	867 964	795 920	882 291	864 193	835 681	879 678	878 851	10 275 487
Jobbgaranti för ungdomar	144 394	140 541	179 054	135 892	144 190	124 475	105 930	106 810	101 667	102 826	120 006	134 151	1 539 936
Praktisk kompetensutveckling	11 782	9 587	9 995	5 276	4 258	3 202	2 189	1 833	1 761	2 172	3 291	4 168	59 512
Lyft	16 450	9 268	5 811	1 820	323	127	115	65	49	-4	43	16	34 085
Arbetslivsintroduktion	65 313	58 360	43 942	39 285	44 824	46 496	44 986	45 632	36 567	33 582	33 266	33 557	525 811
Övrigt	-0	1	1		7	5	4	1			15		34
Summa	1 350 722	1 262 425	1 551 445	1 251 958	1 343 802	1 262 488	1 141 050	1 224 948	1 187 937	1 161 803	1 247 866	1 280 785	15 267 229

Tabell 4 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser, använda medel 2011 (anslag 1:3), *belopp i tkr*

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
Upphandlad arbetsmarknadsutbildning	20 985	69 137	76 026	79 527	65 718	121 467	9 825	28 148	41 464	57 001	64 220	126 423	759 939
Arbetspraktik	1 866	1 489	1 515	927	729	580	391	308	550	247	609	873	10 083
Start av näringsverksamhet	2 141	2 301	3 279	2 441	2 285	2 857	267	3 005	1 076	1 778	2 801	2 906	27 138
Aktivitet inom vägledning och platsförm.	22	30	28	19	30	31	23	39	55	29	41	45	391
Arbetslivsinriktad rehabilitering	523	684	698	695	646	687	576	535	745	640	801	998	8 228
Förberedande utbildning	25 962	33 495	60 442	37 922	45 668	58 021	8 422	27 566	32 389	43 165	50 295	100 676	524 022
Projekt m arb.markn.politisk inriktning	4 841	3 645	8 916	1 234	4 807	3 820	5 244	2 494	4 552	2 202	5 221	6 775	53 751
Särskilt anställningsstöd	41 996	42 938	50 431	44 460	61 532	61 642	54 806	76 861	70 841	67 567	80 933	81 864	735 870
Instegsjobb	28 558	25 413	33 649	26 187	36 711	33 380	26 683	44 449	38 307	32 662	39 341	38 318	403 658
Prova-på plats	23	20	11	20	33	7	12	63	46	22	39	51	347
Fördjupad kartläggning och vägledning	21	18	37	27	39	43	14	23	42	26	26	53	369
Jobb- och utvecklingsgarantin	162 826	179 879	217 634	210 690	217 686	267 905	132 017	185 613	197 287	213 997	228 356	276 066	2 489 955
Jobbgaranti för ungdomar	31 855	50 279	60 482	55 688	56 482	76 694	25 900	30 809	38 412	59 947	62 505	90 880	639 931
Praktisk kompetensutveckling	139	99	69	57	52	20	24	25	10	10	12	34	553
Lyft	11 855	6 305	4 313	2 840	1 625	1 342	898	156		120		440	29 895
Arbetslivsintroduktion	868	1 048	1 662	1 663	1 677	1 806	499	1 183	1 641	1 598	1 294	1 802	16 740
Respenning	1 783	2 453	2 626	1 704	7 133	486	3 187	4 828	233	2 185	3 568	3 324	33 509
Pendlingsstöd	3 995	4 562	5 069	5 045	5 196	5 175	4 420	3 942	5 072	3 604	3 715	3 647	53 443
Tolk- och utredningskostnader	2 018	4 233	6 465	4 994	5 911	8 018	503	4 719	2 223	5 049	5 610	7 514	57 258
Sommarjobb	857	476											1 333
Försäkringsskydd	745	8 715	13 303	21 489	9 641	21 161	358	7 679	11 775	15 428	11 639	25 086	147 019

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
Ersättning kompletterande aktörer	6	4	-4	3	17	26	10		6			4	72
Jobbcoaching	16 814	27 243	28 003	26 707	26 256	31 326	30 362	29 434	29 818	26 298	26 535	68 117	366 913
Ersättning kompletterande aktörer personlig coachning	66 298	62 906	66 850	34 221	32 024	29 738	35 749	54 345	46 579	88 445	14 481	1 716	533 351
Ersättning kompletterande aktörer nyanlända	2 450	2 265	2 870	1 615	4 225	1 641	1 205	1 480	1 750	1 690	2 261	2 410	25 861
Övrigt	-112 719	-3	-7	-9	-7	116 666	-116 678	-3	-5	-4	-7	51 085	-61 690
Summa	316 725	529 633	644 367	560 166	586 116	844 539	224 716	507 699	524 868	623 705	604 296	891 106	6 857 940

Tabell 5 Särskilda program och stöd för funktionshindrade, använda medel 2011 (anslag 1:4), *belopp i tkr*

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Summa
Projekt m arb.markn.politisk inriktning	528	193	2 025	710	2 020	1 589	2 565	1 590	1 384	1 942	1 924	3 759	20 229
Arbetstekniska hjälpmedel	3 659	6 237	7 810	7 858	8 837	11 938	2 006	5 550	6 309	6 785	9 802	14 539	91 330
Stöd till personligt biträde	22 822	24 757	30 935	23 785	32 724	29 490	24 616	34 664	29 811	29 049	36 627	37 271	356 551
Särskilt introduktions- och uppföljningsstöd	26 890	28 707	29 515	29 435	29 741	34 764	33 129	31 056	31 595	30 734	31 242	31 333	368 142
Särskilt stöd vid start av näringsverksamhet	1 654	2 559	3 579	4 388	4 235	3 524	3 606	2 434	3 261	2 295	2 544	3 118	37 198
Lönebidrag	442 910	464 920	584 711	430 091	591 384	509 046	414 965	613 175	510 957	494 115	578 637	565 149	6 200 061
Offentligt skyddat arbete	49 122	54 999	71 987	54 486	67 908	63 821	44 243	74 005	61 594	52 352	67 480	66 996	728 993
Utvecklingsanställning	37 722	40 957	52 105	40 237	55 759	49 586	39 645	59 862	51 011	48 952	58 752	58 639	593 230
Trygghetsanställning	174 678	190 240	245 509	185 255	252 730	223 815	183 917	267 892	232 343	222 356	261 127	271 421	2 711 282
Övrigt	-2 435			200	721	3 824	-2 183	191	6 723	2 221	1 232	15 005	25 500
Summa	757 551	813 569	1 028 177	776 446	1 046 060	931 398	746 509	1 090 419	934 990	890 802	1 049 367	1 067 230	11 132 517

IFAU:s publikationsserier – senast utgivna

Rapporter

- 2012:1** Lundin Martin och Jonas Thelander ”Ner och upp – decentralisering och centralisering inom svensk arbetsmarknadspolitik 1995–2010”
- 2012:2** Edmark Karin, Che-Yuan Liang, Eva Mörk och Håkan Selin ”Jobbskatteavdraget”
- 2012:3** Jönsson Lisa och Peter Skogman Thoursie ”Kan privatisering av arbetslivs-inriktad rehabilitering öka återgång i arbete?”
- 2012:4** Lundin Martin och PerOla Öberg ”Politiska förhållanden och användningen av expertkunskaper i kommunala beslutsprocesser”
- 2012:5** Fredriksson Peter, Hessel Oosterbeek och Björn Öckert ”Långsiktiga effekter av mindre klasser”
- 2012:6** Liljeberg Linus, Anna Sjögren och Johan Vikström ”Leder nystartsjobben till högre sysselsättning?”
- 2012:7** Bennmarker Helge, Oskar Nordström Skans och Ulrika Vikman ”Tidigare-lagda obligatoriska program för äldre långtidsarbetslösa – erfarenheter från 1990-talet”
- 2012:8** Lohela Karlsson Malin, Christina Björklund och Irene Jensen ”Sambandet mellan psykosociala arbetsmiljöfaktorer, anställdas hälsa och organisationers produktion – en systematisk litteraturgenomgång”
- 2012:9** Johansson Per, Tuomas Pekkarinen och Jouko Verho ”Gränshandel med alkohol och dess effekter på hälsa och produktivitet”
- 2012:10** Grönqvist Hans, Per Johansson och Susan Niknami ”Påverkar inkomstskillnader hälsan? Lärdomar från den svenska flyktingplaceringspolitiken”
- 2012:11** von Greiff Camilo, Anna Sjögren och Ing-Marie Wieselgren ”En god start? En rapport om att stötta barns utveckling”
- 2012:12** Lindahl Mikael, Mårten Palme, Sofia Sandgren Massih och Anna Sjögren ”Intergenerationell rörlighet i inkomster och utbildning – en analys av fyra generationer”
- 2012:13** Eriksson Stefan, Per Johansson och Sophie Langenskiöld ”Vad är rätt profil för att få ett jobb? En experimentell studie av rekryteringsprocessen”
- 2012:14** Böhlmark Anders och Helena Holmlund ”Lika möjligheter? Familjebakgrund och skolprestationer 1988–2010”
- 2012:15** Böhlmark Anders, Erik Grönqvist och Jonas Vlachos ”Rektors betydelse för skola, elever och lärare”
- 2012:16** Laun Lisa ”Om förhöjt jobbskatteavdrag och sänkta arbetsgivaravgifter för äldre”

- 2012:17** Böhlmärk Anders och Mikael Lindahl ”Har den växande friskolesektorn varit bra för elevernas utbildningsresultat på kort och lång sikt?”
- 2012:18** Angelov Nikolay och Arizo Karimi ”Hur långsiktigt påverkas kvinnors inkomster av att få fler barn?”
- 2012:19** Forslund Anders, Lena Hensvik, Oskar Nordström Skans och Alexander Westerberg ”Kollektivavtalen och ungdomarnas faktiska begynnelselöner”
- 2012:20** Ulander-Wänman Carin ”Flexibilitet – en dominerande diskurs i de anställningsvillkor som rör sysselsättningsstrygghet för arbetstagare i kommun och landsting”
- 2012:21** Wikström Christina och Magnus Wikström ”Urval till högre utbildning – Påverkas betygens prediktionsvärde av ålder?”
- 2012:22** Karimi Arizo, Erica Lindahl och Peter Skogman Thoursie ”Effekter av föräldrapenning på arbetsutbud”
- 2012:23** Sibbmark Kristina ”Arbetsmarknadspolitisk översikt 2011”

Working papers

- 2012:1** Edmark Karin, Che-Yuan Liang, Eva Mörk och Håkan Selin ”Evaluation of the Swedish earned income tax credit”
- 2012:2** Jönsson Lisa och Peter Skogman Thoursie “Does privatisation of vocational rehabilitation improve labour market opportunities? Evidence from a field experiment in Sweden”
- 2012:3** Johansson Per och Martin Nilsson “Should sickness insurance and health care be administrated by the same jurisdiction? An empirical analysis”
- 2012:4** Lundin Martin och PerOla Öberg “Towards reason: political disputes, public attention and the use of expert knowledge in policymaking”
- 2012:5** Fredriksson Peter, Björn Öckert och Hessel Oosterbeek “Long-term effects of class size”
- 2012:6** van den Berg Gerard J., Pia R. Pinger och Johannes Schoch “Instrumental variable estimation of the causal effect of hunger early in life on health later in life”
- 2012:7** Bennmarker Helge, Oskar Nordström Skans och Ulrika Vikman “Workfare for the old and long-term unemployed”
- 2012:8** Lohela Karlsson Malin, Christina Björklund och Irene Jensen ”The relationship between psychosocial work factors, employee health and organisational production – a systematic review”
- 2012:9** Engström Per, Pathric Hägglund och Per Johansson ”Early interventions and disability insurance: experience from a field experiment”
- 2012:10** Johansson Per, Tuomas Pekkarinen och Jouko Verho ”Cross-border health and productivity effects of alcohol policies”

- 2012:11** Grönqvist Hans, Per Johansson och Susan Niknami "Income inequality and health: lessons from a refugee residential assignment program"
- 2012:12** Lindahl Mikael, Mårten Palme, Sofia Sandgren Massih och Anna Sjögren "The intergenerational persistence of human capital: an empirical analysis of four generations"
- 2012:13** Eriksson Stefan, Per Johansson och Sophie Langenskiöld "What is the right profile for getting a job? A stated choice experiment of the recruitment process"
- 2012:14** Johansson Per och Xavier de Luna "Testing for nonparametric identification of causal effects in the presence of a quasi-instrument"
- 2012:15** Scholte Robert S., Gerard J. van den Berg och Maarten Lindeboom "Long-run effects of gestation during the Dutch hunger winter famine on labor market and hospitalization outcomes"
- 2012:16** Böhlmark Anders, Erik Grönqvist och Jonas Vlachos "The headmaster ritual: the importance of management for school outcomes"
- 2012:17** Ødegaard Fredrik och Pontus Roos "Measuring workers' health and psychosocial work-environment on firm productivity"
- 2012:18** Laun Lisa "The effect of age-targeted tax credits on retirement behavior"
- 2012:19** Böhlmark Anders och Mikael Lindahl "Independent schools and long-run educational outcomes – evidence from Sweden's large scale voucher reform"
- 2012:20** Angelov Nikolay och Arizo Karimi "Mothers' income recovery after child-bearing"
- 2012:21** Wikström Christina och Magnus Wikström "University entrance selection and age at admission"
- 2012:22** Karimi Arizo, Erica Lindahl och Peter Skogman Thoursie "Labour supply responses to paid parental leave"

Dissertation series

- 2011:1** Hensvik Lena "The effects of markets, managers and peers on worker outcomes"